

Vlaams
Parlement

vergadering **33**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 13 mei 2020

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijziging onder de vaste leden	5
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke heroriëntatie van het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen, ter ondersteuning van private huurders tijdens en onmiddellijk na de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid – 309 (2019-2020) – Nr. 1	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke uitbreiding van de Vlaamse huurpremie naar alle private huurders op de wachtlijst voor een sociale huurwoning – 310 (2019-2020) – Nr. 1	
Voorstellen tot spoedbehandeling	5
ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de resultaten van het overleg met de kustburgemeesters betreffende de heropstart van het kusttoerisme	6
ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het psychosociaal welzijn binnen de exitstrategie	9
ACTUELE VRAAG van Bart Claes aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over onveilige situaties die coronabesmettingen kunnen genereren op trams en bussen	
ACTUELE VRAAG van Bert Maertens aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de stakingsdreiging bij De Lijn naar aanleiding van de coronacrisis	
ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de reactie van de minister op de stakingsaanzegging bij De Lijn wegens het gebrek aan bescherming tegen het coronavirus	14
ACTUELE VRAAG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over een fundamentele hertekening van het economische beleid en arbeidsmarktbeleid na de coronacrisis	22
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het activeren van de economische bazooka van Vlaanderen	27

ACTUELE VRAAG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de noodkreet van de culturele sector wegens de coronacrisis	
ACTUELE VRAAG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de cultuursector die aan de alarmbel trekt	
ACTUELE VRAAG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de noodkreet van de cultuursector	
ACTUELE VRAAG van Orry Van de Wauwer aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de resultaten van de interministeriële conferentie cultuur	31
ACTUELE VRAAG van Philippe Muyters aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het handelsakkoord tussen de EU en Mexico	40
ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het SERV-advies met betrekking tot een Vlaamse screening van buitenlandse directe investeringen	43
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	45
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 februari 2020 tot erkenning van Thor Park in Genk als regelluwe zone voor energie – 229 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	46
Artikelsgewijze bespreking	47
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID-19-waarborg – 299 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	47
Artikelsgewijze bespreking	52
VOORSTEL VAN DECREET van Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy en Willem-Frederik Schiltz tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft het invoeren van een overgangsbepaling voor de geldigheidsduur van de startdatum, vermeld in artikel 1.1.3, 113°/2 – 298 (2019-2020) – Nr. 1	
Algemene bespreking	52
Artikelsgewijze bespreking	53
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	53
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke heroriëntatie van het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen, ter ondersteuning van private huurders tijdens en onmiddellijk na de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid – 309 (2019-2020) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	54

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke uitbreiding van de Vlaamse huurpremie naar alle private huurders op de wachtlijst voor een sociale huurwoning – 310 (2019-2020) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	55
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 februari 2020 tot erkenning van Thor Park in Genk als regelluwe zone voor energie – 229 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2 Artikelsgewijze stemming Hoofdelijke stemming	57 57
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID-19-waarborg – 299 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2 Artikelsgewijze stemmingen Hoofdelijke stemming	57 58
VOORSTEL VAN DECREET van Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy en Willem-Frederik Schiltz tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft het invoeren van een overgangsbepaling voor de geldigheidsduur van de startdatum, vermeld in artikel 1.1.3, 113°/2 – 298 (2019-2020) – Nr. 1 Artikelsgewijze stemming Hoofdelijke stemming	59 59
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	59
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	62
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	62

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– *De vergadering wordt geopend om 14.02 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Dames en heren, zoals het Uitgebreid Bureau op 15 april 2020 heeft beslist, beperken we in deze tijden van corona de aanwezigheid in de plenaire vergadering tot de voorzitter, de fractievoorzitters en de vraagstellers.

Daarom is er geen mededeling van verontschuldigingen van Vlaamse volksvertegenwoordigers.

De ministers Bart Somers, Ben Weyts, Matthias Diependaele en Benjamin Dalle zijn verontschuldigd.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste leden

De voorzitter: Dames en heren, voor de VB-fractie is in de Commissie voor Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering de heer Filip Dewinter als vast lid vervangen door de heer Yves Buysse.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke heroriëntatie van het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen, ter ondersteuning van private huurders tijdens en onmiddellijk na de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid – 309 (2019-2020) – Nr. 1

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke uitbreiding van de Vlaamse huurpremie naar alle private huurders op de wachtlijst voor een sociale huurwoning – 310 (2019-2020) – Nr. 1

Voorstellen tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Jos D'Haese bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Voorzitter, goedemiddag. Ik wens de spoedbehandeling te vragen van twee voorstellen van resolutie die door mijn eigen fractie, de Groenfractie en de sp.a-fractie ...

De voorzitter: Excuseer, collega's, we zijn hier met heel weinig en toch versta ik collega D'Haese niet. *(Opmerkingen van Jos D'Haese)*

U moet hem niet uitdagen om te beginnen roepen.

De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Ik zal gewoon heel rustig en kalm verder doen.

Groen, sp.a en de PVDA vragen de spoedbehandeling van twee voorstellen van resolutie, die wij ondertussen hebben ingediend, over maatregelen voor huurders. Kunnen die aan de agenda worden toegevoegd?

De voorzitter: Is het goed als wij ons daar straks over uitspreken? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Stefaan Sintobin aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de resultaten van het overleg met de kustburgemeesters betreffende de heropstart van het kusttoerisme

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

U hebt twee minuten.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, als bewoner van de binnenstad van Brugge stel ik dagelijks vast wat de eigenlijke impact van de coronacrisis is op het toerisme, maar zeker ook op het kusttoerisme.

Eerst wil ik duidelijk stellen, minister, wat sommige kustbaronieën ook mogen beweren: de kust is van iedereen. De kust is van iedereen: jong, oud, rijk, arm, dik en dun, iedereen heeft recht op zee, zon en strand.

Ik zal hier vandaag niet alleen het eigendomsrecht van de tweedeverblijvers verdedigen, maar zeker ook, wij als sociale volkspartij, de belangen van de campingbewoners en de dagjestoeristen. De afgelopen weken en maanden heb ik van een zekere viroloog, die dagelijks de tv-studio's afschuimt, nog geen enkel – geen énkél – wetenschappelijk argument gehoord waarom eigenaars van appartementen en campingbewoners niet naar de kust zouden mogen gaan.

Minister, afgelopen maandag was er een kustburgemeestersoverleg. Na het opbod van de afgelopen weken van strandpas Bart en kooivechter Jean-Marie werd afgelopen maandag blijkbaar toch een akkoord bereikt. Ik zal er straks wel meer over horen. U, Vlaams minister van Toerisme, mocht blijkbaar pas aansluiten om 17 uur, toen het akkoord eigenlijk al was bereikt.

Minister, u bent Vlaams minister van Toerisme. Was u er enkel voor de foto of hebt u ook een inbreng gehad op het bereikte akkoord? En wat was uw advies aan de Nationale Veiligheidsraad?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Ook u hebt twee minuten.

Minister Zuhail Demir: Collega, de foto was al genomen toen ik toekwam. Maar daarvoor kwam ik niet.

Ik heb de afgelopen dagen meermaals contact gehad met de kustburgemeesters, en ook met de gouverneur, die dat overleg in heel goede banen heeft geleid. Het grotere verhaal, en zeker die gefaseerde aanpak, is belangrijk. Daar is het dan ook op geland. Want de kustburgemeesters willen natuurlijk ook, samen met ons, vanuit Vlaanderen, tot de heropstart van die toeristische sector komen. Maar dat moet op een veilige manier kunnen gebeuren. En dat was de hoofdbekommernis.

Ook de ziekenhuizen speelden daarin een rol. De ziekenhuizen hadden ons geschreven dat ze geen overrompeling wilden. Ik heb die brief ontvangen. Ik zie mijnheer nee knikken, maar wij hebben die brief ontvangen. En dus hebben wij,

net als de gouverneur, er tijd in gestoken om de ziekenhuizen van capaciteit te voorzien. Dat is nu van de baan. En daarom is er gekozen voor een gefaseerde aanpak. Dat heeft niets te maken met tweedeverblijvers, campings of dagjestoeristen. Als mensen naar de zee komen, moeten zij sanitair kunnen gebruiken. Ze moeten naar het toilet kunnen gaan, hun handen kunnen wassen enzovoort.

Op dit moment is de horeca niet open. De Veiligheidsraad heeft daar vandaag ook nog niets over beslist. Dat zal pas in een veel later stadium gebeuren. Daarom is er gekozen voor een gefaseerde aanpak: eerst de tweedeverblijvers en de campings, de caravans. Want daar is er sanitair, een toilet enzovoort. Dat was het criterium. Het criterium was niet: arm versus rijk, wat u er zo graag van wilt maken. De criteria waren veiligheid en het sanitair gegeven.

Wanneer er extra zwemzones komen om meer plaats te creëren – daar hebben de kustburgemeesters ook naar verwezen – zal Vlaanderen tussenkomen voor extra redders. Dat zou op een veilige manier gebeuren, samen met de druktebarometer waar we samen met Westtoer aan werken. Zo kunnen mensen die na de heropstart naar de kust willen gaan, dat op een veilige manier doen zonder al te veel drukte. De veiligheid primeert samen met de heropstart van de sector.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik ben een beetje ontgoocheld in uw antwoord. Ik ben het met u eens dat veiligheid een belangrijk item is, misschien wel het belangrijkste en ik ga ook akkoord met de gefaseerde aanpak. Ik begrijp niet waar u het vandaan haalt dat ik een opsplitsing zou maken tussen rijk en arm. Ik heb gezegd dat ik het eigendomsrecht van tweedeverblijvers verdedig, van eigenaars van appartementen maar zeker ook, met mijn partij als sociale volkspartij, het belang van de campingbewoners. U geeft een verslag van het akkoord maar ik vraag u wat uw advies was aan de Nationale Veiligheidsraad.

U bent Vlaams minister van Toerisme, Toerisme is een uitsluitend Vlaamse bevoegdheid en u geeft geen antwoord op mijn vraag wat uw advies was. Ik wil weten wat de argumenten zijn om tweedeverblijvers en campingbewoners nu nog niet toe te laten om naar de kust te komen. U verwijst naar het sanitair en het feit dat horeca nog niet open is. Daar hebt u misschien een punt wat de dagjestoeristen betreft, maar in appartementen en campings, en de heer Vandaele kan dat bevestigen, is er wel degelijk sanitair. Mijn vraag is dus kort en duidelijk: wat was uw advies of het advies van de Vlaamse Regering aan de Nationale Veiligheidsraad?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Het is een goede zaak dat er overleg is geweest en dat er nu een voorstel kan worden gedaan voor de volledige kustzone. Heel vaak, wanneer maatregelen werden genomen of versoepelingen werden toegestaan, was er veel onvrede dat die maatregelen niet voor iedereen dezelfde waren. Dat is natuurlijk ook onmogelijk. De eerste vooropgestelde vereiste is om mondjesmaat mensen stukjes meer vrijheid geven, dat geldt ook voor onze bewegingsvrijheid naar de kust. Deze gefaseerde aanpak die ook in het akkoord staat, lijkt me dan ook heel logisch. Eerst komen de mensen met een eigendom daar, die naar hun eigen toilet kunnen gaan en hun eigen voorzieningen hebben. De kans op contact met anderen is veel kleiner dan bij dagjestoerisme.

Ik verneem ook heel graag dat u zult voorzien in extra ondersteuning om ervoor te zorgen dat de kustzones voldoende worden bewaakt en dat ook daar de afstand kan worden gegarandeerd.

Vrienden, collega's, ik denk dat het van geen enkele kustburgemeester de bedoeling is om ambras te veroorzaken. Ik denk dat iedereen het liefst zoveel

mogelijk mensen, ook dagjestoeristen, ook het gewone volk, mijnheer Sintobin, naar de kust ziet komen maar het zal in stappen moeten verlopen. Als we dat goed doen, kunnen binnen de kortste keren zo veel mogelijk mensen, bijna iedereen, opnieuw naar de kust gaan.

Minister, kunt u bevestigen dat het juist is dat de dagjestoeristen in de laatste fase worden toegelaten om naar de kust te komen omdat daar ook de sluiting van de horeca een belangrijke impact heeft?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Wij zijn er aan de kust klaar voor om onze gasten stapsgewijs te ontvangen. In een eerste fase gaat het inderdaad over de tweedeverblijvers en in de laatste fase over de dagjestoeristen. De minister heeft op een correcte manier uitgelegd wat daar de redenen voor zijn.

We moeten natuurlijk onze lokale economie dringend opnieuw aan de praat krijgen en met name de horeca. Zo niet, zullen we daar een sociaal bloedbad krijgen. Dit is voor de kust van bijzonder belang maar wij willen absoluut niet, en dat is ook duidelijk gezegd door de kustburgmeesters, dat de kust de oorzaak zou zijn van een nieuwe uitbraak van het virus. Daar gaat het uiteindelijk om, ook vandaag nog altijd.

Alles moet volgens ons veilig kunnen. Wanneer we die afstanden moeten behouden zoals vooropgesteld, dan kunnen we niet iedereen door elkaar en zonder organisatie toelaten. Het zal er dus op aankomen die massa volk te organiseren om dat op een of andere manier te beheersen. En dan kijken we in de richting van de minister wanneer zij het heeft over een monitoringssysteem, een informatiesysteem waarop de mensen thuis al kunnen zien waar ze het best naartoe kunnen gaan en langs waar.

Voorzitter, er zijn geen foto's genomen van het kustburgemeestersoverleg. De meeste kustburgemeesters zijn daarvoor niet fotogeniek genoeg.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Collega Vandaele, voor de druktebarometer werken we samen met Westtoer aan een goed instrument. Dat is belangrijk zodra het is toegelaten dat mensen terug naar de zee mogen gaan, zodat ze goed weten of ze wel of niet zullen gaan. Want we gaan ook aangeven met rood dat men het best ergens anders naartoe gaat.

In de gefaseerde aanpak heeft Vlaanderen voorgesteld om geen onderscheid te maken tussen mensen die een caravan hebben en mensen die een appartement hebben aan zee. Dat verschil wilden wij niet hebben. Er zijn 100.000 tweedeverblijvers en 20.000 mensen met een caravan aan zee.

Eind april kregen de kustburgemeesters, de gouverneur en ikzelf een brief van de lokale ziekenhuizen met de melding: minister, voor u tweedeverblijvers of toeristen toelaat, is het belangrijk voor ons dat we die capaciteit van 120.000 extra mensen aankunnen. Dat is heel belangrijk in het hele toeristische verhaal. Het heeft ervoor gezorgd dat de gouverneur samen met de kustburgemeesters een akkoord hebben en dat de ziekenhuizen zullen werken aan die capaciteit.

De Nationale Veiligheidsraad heeft gezegd even te willen afwachten wat de versoepelingen die vorig weekend zijn doorgevoerd, over tien dagen zullen geven in de gezondheidscurve. Ik hoop dat op 8 juni de mensen terug naar hun appartement aan zee zullen kunnen gaan. We zullen daarvoor nog even moeten afwachten of de gezondheidscurve nog dalende is en afgevlakt blijft.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, u antwoordt nog altijd niet op mijn vraag en ook de collega's draaien een beetje rond de pot. U spreekt over de brief van de ziekenhuizen van 16 april. Ondertussen zijn we een maand verder. Ik heb een brief van het ziekenhuis AZ Sint-Jan in Brugge die zegt: wij staan wel degelijk klaar. Er zijn ook dertig schakelzorgcentra die kunnen worden ingeschakeld.

Misschien is het allemaal best en leuk wanneer uw man even door het beeld loopt, maar u moet uw verantwoordelijkheid nemen als minister van Toerisme. Ook vandaag heb ik geen enkel argument gehoord waarom tweedeverblijvers en campingbewoners niet vanaf nu terug naar hun appartement of camping zouden mogen gaan. Wat zit de Vlaamse Regering dan te doen in de Nationale Veiligheidsraad? Gewoon het decor vullen of wat? Jullie geven toch advies.

Mijnheer Vandaele, ik ben niet tegen u bezig. Ik weet dat er geen foto is gemaakt, want u wilde niet met Jean-Marie Dedecker op de foto.

Straks komt er een actuele vraag over het psychosociaal welzijn van de mensen. Die campingbewoners wonen op appartementjes van 20 vierkante meter zonder terras en zonder tuin. Wel, voor het welzijn van die mensen, maar ook van de eigenaars van appartementen, zou u als Vlaams minister van Toerisme op de tafel moeten kloppen en zeggen: jullie mogen vanaf 18 mei naar de kust.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het psychosociaal welzijn binnen de exitstrategie

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, Vlaamse veerkracht, dat is wat we nodig hebben om uit deze crisis te geraken. Het is natuurlijk ook wat we mentaal nodig hebben om de weerbots van wat we nu meemaken, goed te boven te komen als samenleving.

Er zijn een aantal cijfers die zorgen baren. Bijna de helft van de bevolking zegt dat ze negatieve gevoelens ervaren tijdens deze crisis, en die gaan van neerslachtigheid tot ziekmakende stress. Bij onze zorgverleners zijn de cijfers dramatischer. De helft zegt dat ze zich vermoeid voelen, onder druk en hyperalert. Een kwart zegt dat ze psychologische hulp nodig hebben en 8 procent zegt dat ze die vandaag al krijgen.

Binnen de Groep van Experts belast met de Exitstrategie (GEES) is er nu een werkgroep opgericht die er binnen de exitstrategie voor moet zorgen dat we op het vlak van mentaal welzijn stappen vooruit zetten. Dat geldt niet alleen voor de mensen die voor de crisis begon, al problemen hadden, maar ook voor diegenen die nu problemen dreigen te ontwikkelen door de crisis. De werkgroep stelt een snelle heropstart van de eerstelijnszorg voor, maar ze wil ook extra aandacht voor mensen die opnieuw aan het werk gaan en uiteraard ook voor een aantal kwetsbare groepen.

Minister, u hebt aangekondigd dat u een plan hebt: Zorgen voor Morgen. U stelt 25 miljoen euro beschikbaar om in te zetten op dat psychosociaal welbevinden. Daarover wordt nu al een aantal weken vergaderd. Mijn vrees is dat er achter het gordijn een soort tapijtenmarkt op gang komt waarbij bedisseld wordt wie geld voor wat krijgt, maar dat we nog maar weinig heel concrete uitrolresultaten zien van wat daar al beslist is.

Mijn vraag aan u is heel concreet: wat heeft de Nationale Veiligheidsraad vandaag beslist over dat psychosociaal welzijn? Hoe passen de plannen van Vlaanderen daarin? Wat zal er op het terrein concreet veranderen, want nu we in een nieuw tijdperk zitten, moeten we ook nieuwe manieren ontwikkelen om dat psychosociaal welzijn te bevorderen. Hoe zult u dat doen?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: De strijd voor de volksgezondheid en tegen corona heeft een kostprijs op het vlak van het algemeen welzijn. Daar waren we ons vanaf het begin zeer goed van bewust. Daarom zijn we al onmiddellijk in maart gestart met de voorbereidende werkzaamheden om ons plan Zorgen voor Morgen te kunnen uitrollen. Zoals u zelf hebt aangegeven, heeft de Vlaamse Regering daarvoor 25 miljoen euro uitgetrokken, en daarnaast nog 4,5 miljoen euro voor het welzijn van de jonge generatie. Alles samen is dat een kleine 30 miljoen euro.

We richten ons op drie belangrijke sporen. Ten eerste is er universele preventie voor alle Vlamingen, want iedereen ondervindt hinder van de crisis. Ten tweede is er de selectieve preventie ten aanzien van zorgverleners en diegenen die slachtoffer zijn geworden van het coronavirus, als patiënt of familielid. Ten derde richten we ons op mobiel en ambulante werken, en vanaf 4 mei ook opnieuw op outreachend werken. We hebben hiervoor al heel wat stappen ondernomen. Ik geef in de commissie Welzijn hier elke week uitleg over.

Daarnaast heb ik reeds in april tijdens de vergadering van de interministeriële conferentie de problematiek van het geestelijk welzijn aan de orde gebracht. We hebben daar ons plan overgemaakt en gezegd dat wij samen met het federale niveau daarin graag stappen vooruit willen zetten. Het is wellicht vanuit die insteek dat er een werkgroep is opgericht, waar professor Annemans en professor Van Hoof deel van uitmaken. Ze volgen in de werkgroep dezelfde principes als in ons plan, waar de twee professoren ook aan meegewerkt hebben. Het gaat dan over universele preventie, selectieve preventie gericht op de doelgroepen en de kwetsbare groepen, en over hoe we de mobiele teams kunnen versterken en de reguliere werking rond het psychosociaal welzijn kunnen versterken en opstarten.

De bedoeling is dat degenen die dit coördineren, dat doen vanuit het oogpunt om elkaars plannen te versterken, niet om elkaars plannen tegen te werken. Ik denk ook niet dat dat zo is.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Mijn vraag ging eigenlijk over wat er concreet op het terrein gebeurt, minister. Stel dat ik een weerbots ondervind omdat ik al heel lang in quarantaine zit en mijn sociale contacten mis. Wat zullen die 25 miljoen euro van de Vlaamse Regering, de GEES-werkgroep en de beslissingen die de Nationale Veiligheidsraad daarover vandaag neemt, voor mij concreet veranderen? Krijg ik sneller, ambulante hulp aan huis? Kan ik online hulpverlening krijgen die ik daarvoor niet kon krijgen? Zien er nieuwe initiatieven het licht of geven we de centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG's) meer geld? Dat is mijn vraag, en daar wil ik heel graag een antwoord op.

Een tweede aspect dat ik wil aanroeren, is dat we nu in een aantal krantenberichten lezen dat verslavingen in deze tijd een grotere groei kunnen hebben. Er wordt gerapporteerd dat mensen meer drinken en roken, en dat vandaag de kiem wordt gelegd voor verslavingen die zich over twee of drie jaar volledig ontwikkeld zullen hebben. Hoe wilt u er vandaag voor te zorgen dat we binnen twee of drie jaar niet hoeven te zeggen dat het al tijdens de coronaperiode is begonnen mis te gaan?

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister, de psychische problemen zijn heel duidelijk toegenomen – dat blijkt uit alle surveys – sinds het begin van deze crisis. Ik denk dat u heel veel initiatieven hebt genomen om daar effectief al iets aan te doen. Met uw actieplan mentaal welzijn hebt u, denk ik, op tijd geanticipeerd op die toegenomen psychologische problemen. Een deel van dat actieplan is al in werking getreden, een deel zit nog in de pijplijn. Ik denk dat het heel goed is dat de GEES ook rekening houdt met de adviezen van die werkgroep onder leiding van professor Van Hoof.

Ik heb een bijkomende vraag met betrekking tot het welzijn van jongeren en kinderen. Het Kinderrechtencommissariaat heeft terecht opgemerkt dat er voldoende aandacht moet zijn voor de ervaringen van kinderen, zeker nu blijkt dat de scholen nog niet voor iedereen opnieuw zullen opengaan. Het heeft deze week een survey gelanceerd. Ik kijk uit naar de resultaten van die survey. Maar ik denk dat we er ook op moeten toezien dat het beleid daar rekening mee houdt. Hoe zult u zich engageren om de komende weken inderdaad rekening te houden met de stem van die kinderen en de resultaten van die survey?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik wil me aansluiten bij de vraag van de heer Parys en me daarbij focussen op een groep die vaak vergeten wordt. Dat zijn de kwetsbare mensen die minder toegang hebben tot bepaalde zaken die u wilt uitrollen op het vlak van die psychosociale relance. Dat is wel van belang. Ik denk dat we blij mogen zijn dat we in Vlaanderen bakken ervaring en expertise hebben. Ik denk aan de centra algemeen welzijnswerk (CAW's), de centra voor geestelijke gezondheidszorg (CGG's), de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's). Maar al die organisaties geven wel aan dat hun telefoons vandaag roodgloeiend staan. Ik denk dat dat aansluit bij de berichtgeving die we daarover kunnen lezen in de krant. Ik denk dus, en ik hoop toch, dat u rekening zult houden met die groep, en dat u bijvoorbeeld actief campagnes zult opzetten om die mensen toe te leiden naar die hulpverlening.

Ten tweede hoop ik dat u zult vermijden dat er wachtlijsten ontstaan, want ik kan me voorstellen dat de druk toch wel heel hoog is. Ten slotte hoop ik dat u die mensen niet zult vergeten die kwetsbaar zijn en vaak geen toegang hebben tot onlinehulp of zelfs geen middelen hebben om tot aan die digitale hulp te geraken. Mijn fractie stelt zich dus de vraag of u binnen uw plan Zorgen voor Morgen daar ook volop rekening mee wilt houden, opdat ook die kwetsbare mensen die psychosociale hulp kunnen inzetten op het moment dat ze die nodig hebben.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Er is terecht heel veel bezorgdheid over het mentale welzijn van mensen in de coronacrisis. We weten dat vóór de crisis heel veel mensen zich al niet goed in hun vel voelden en dat dat door de langdurige isolatie en het gebrek aan sociale contacten alleen maar erger wordt.

Ik heb een heel concrete vraag daarover. Een tijdje geleden hebben we hier nog fel gedebatteerd over de besparingen in de zorg, onder andere de forse besparingen bij de CAW's. Die moesten daardoor uitgerekend hun aanbod voor psychosociale zorg ferm terugschroeven. U weet dat bij een CAW mensen kosteloos naar een psycholoog kunnen, terwijl dat ergens anders 50 of 60 euro kost, en dat op dit moment een op de vijf Belgen aangeeft dat mentale hulp, mentale zorg voor hen niet beschikbaar is.

Ik vraag me dus het volgende af, minister. Bent u van plan om, met uw plan, de CAW's opnieuw duurzaam de financiële ruimte te geven om die psychosociale

hulp te kunnen blijven geven? Als het van mij afhangt, mag dat ook wat toenemen, want ik denk dat de noden zeer groot zijn.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik kan de vraag van collega Parys natuurlijk alleen maar onderschrijven. Het mentale welzijn van mensen is heel belangrijk. Het is al lang een onderwerp van debat in onze commissie. Het is natuurlijk wel goed dat er werkgroepen worden opgericht, dat er actieplannen worden ontvouwd. Maar zoals collega Parys zegt, moet het natuurlijk ook de bedoeling zijn om dat zo snel mogelijk uit te rollen op het terrein, want pas daar kunnen we dan zien hoe het allemaal evolueert.

Ik hoorde collega's bepaalde doelgroepen vernoemen, bijvoorbeeld de jongeren. Ik wil het specifiek hebben over mensen die we misschien moeilijker bereiken. Ik ken er bij mij in de buurt een aantal: oudere mensen die volledig vereenzaamd zijn en die op geen enkele manier ook maar enig contact hebben met de buitenwereld. Mijn vraag is dus de volgende. Op welke manier kunt u garanderen dat iedereen meegenomen wordt in dit verhaal en dat iedereen de nodige ondersteuning kan krijgen?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp-a): Minister, ik denk dat deze crisis toch duidelijk heeft aangetoond wat nog altijd de gebreken zijn op het vlak van psychische zorg. De diensten geven aan dat ze overbevraagd zijn. De wachtlijsten zullen er, vrees ik, alleen maar langer op worden. Op lange termijn kunnen we dus volgens mij niets anders dan extra investeren in alles wat te maken heeft met mentaal welzijn.

U komt altijd met dat bedrag van 25 miljoen euro. Hoeveel geld er echt extra op tafel ligt, dat zullen we bij de begroting bespreken.

Ik heb een heel concrete vraag op korte termijn voor u. We zijn natuurlijk blij dat de bezoekenregeling in de voorzieningen er nu is. Er kan één persoon op bezoek komen. Dat is natuurlijk zeer beperkt. We krijgen zeer veel vragen van families die er echt naar hunkeren om weer op bezoek te mogen gaan. Die hebben elkaar acht weken al niet gezien en dat is hartverscheurend. Dat weegt voor veel mensen op hun mentaal welzijn. Wordt er overwogen om de bezoekenregeling in de verschillende instellingen voor mensen met een beperking, in de geestelijke gezondheidszorg en in de jeugdhulp uit te breiden? Uiteindelijk blijven de contactbubbel op die manier ook gegarandeerd en kunnen we heel veel families gelukkig maken.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Ons plan is een plan van aanpak. We geven elke week in de commissie uitleg over de verdere stand van zaken en de uitvoering daarvan. Ik kan u geruststellen: op de verschillende punten wordt er inderdaad aan gewerkt. Het is inderdaad de bedoeling om de CAW's te versterken en om dat op een duurzame manier te doen. Ze hebben heel wat ervaring, ik reken op hen. We hebben daar ook al overleg over gehad. We bekijken nu hoe dat precies kan gebeuren.

We doen dat op de verschillende terreinen: in de psychosociale ondersteuning, in de ondersteuning van kwetsbare jongeren, in de heropstart en het verder uitbreiden van de jongerenadviescentra (JAC's). Het is de bedoeling om de ambulante hulp, waar de rem op werd gezet, opnieuw verder op te starten en te versterken. U kent de reden daarvoor. We zeggen uitdrukkelijk dat dit opnieuw moet worden opgestart. Het is ook de bedoeling om de ggz structureel verder te

versterken en te financieren, om de mobiele teams op het terrein en het outreachend werken op de meest laagdrempelige manier te versterken. Op al die verschillende terreinen gaan we een antwoord geven.

Waar nog geen Huizen van het Kind zijn, gaan we er oprichten. De vraag is gesteld over de toegangspoort tot hulp. De Huizen van het Kind spelen daar een belangrijke rol in, alleen zijn ze nog niet overal uitgerold in Vlaanderen. Waar ze niet uitgerold zijn in Vlaanderen, willen we ze uitrollen, en daar zullen we nog voor de zomer een call voor doen om daar werk van te maken. Daar spelen bijvoorbeeld de CAW's ook een rol.

Wat de bezoeksregelingen betreft van de gehandicaptenvoorzieningen, heeft de taskforce gisteren een bijkomende beslissing genomen om dat uit te breiden. Ik heb gisteren ook in het parlement gezegd: we gaan niet lopen voor we kunnen gaan. Stap voor stap. We hebben de lockdown in één klap moeten beslissen. Het weer openstellen voor bezoek gaan we doen, maar we gaan dat voorzichtig doen. We gaan daar geen nodeloze risico's lopen. Dat was de oproep die gisteren in de commissie gebeurde. Natuurlijk zouden we niet liever willen dan dat weer helemaal openstellen, maar dan op een goede manier. Daarom doen we dat stapsgewijs, we zijn daaraan bezig en uw bede is wat dat betreft intussen al aanhoord.

Wat de andere bezoeksregelingen betreft: is hier vorige week de vraag gesteld wat we in de woonzorgcentra gaan doen. We hebben gisteren beslist dat dat vanaf maandag zal kunnen. We gaan dat verder met het terrein evalueren, want daar zitten natuurlijk risico's aan. Risico's kan men maar binnen de perken houden wanneer iedereen daar zijn deel in doet. Degenen die op bezoek gaan, moeten voor voldoende beschermingsmateriaal zorgen, hun handen wassen, de gepaste afstand bewaren en de regels respecteren. Dat is een oproep die ik doe. Wat de voorziening zegt, moet men aanvaarden. Die regels gaan over infrastructuur, de afstand beter bewaren enzovoort. Als we dat op een goede manier kunnen doen, ben ik daar hoopvol in. Als men denkt dat men het allemaal beter weet en niet moet luisteren naar datgene wat gevraagd wordt, dan heb ik er geen goede hoop in. De voorbije weken hebben ons wel geleerd dat de mensen zich over het algemeen zeer goed bewust zijn van de mogelijke risico's en gevaren. Ik heb er wat dat betreft vertrouwen in.

Ik heb vorige week met minister Dalle samengezeten over de kinderrechtencommissaris en de Vlaamse Regering heeft een plan goedgekeurd. We hebben aan de kinderrechtencommissaris gezegd dat we benieuwd zijn naar de survey en dat we samen opnieuw rond de tafel zullen zitten om na te gaan hoe we er uitvoering aan kunnen geven.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik heb eigenlijk nog geen antwoord gekregen op mijn eerste vraag. Wat lag er voor vanuit de groep rond mentaal welzijn in de GEES en wat is er daarover vandaag beslist in de Nationale Veiligheidsraad?

Minister Wouter Beke: Niets. Niets concreets.

De voorzitter: U mag eigenlijk niet meer antwoorden maar gelet op het belang van het onderwerp: één zin alstublieft.

Minister Wouter Beke: Ik heb alleen de communicatie van de eerste minister gehoord. De werkgroep, zo heb ik begrepen, is aan bod gekomen met de vier uitgangspunten die ik daarstraks heb genoemd. Er zal nu verder concreet aan worden gewerkt, neem ik aan. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Wij hebben vanuit Vlaanderen onze insteek gedaan.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, dat is mijn vraag. Ik weet dat er veel gepraat en vergaderd wordt, en dat is nodig, maar dat mag niet verzanden in getouwtrek. Het moet resulteren in hoeveel mensen we meer kunnen helpen en op welke manier we die gaan kunnen bereiken. Om Vlaams en veerkrachtig te zijn, minister, is het belangrijk dat we die nieuwe problemen niet alleen met de oude antwoorden aanpakken, maar dat we ook creatief denken over hoe we die mensen kunnen bereiken en hulp kunnen bieden.

Onze bedde is op lange termijn: denk ook aan die verslaving, denk aan mensen die opnieuw gaan werken, aan de zorgverleners, aan de jongeren die het vandaag moeilijk hebben. Zorg ervoor dat we heel concreet zijn op het vlak van de extra hulp die we kunnen aanbieden.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Claes aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over onveilige situaties die coronabesmettingen kunnen genereren op trams en bussen

ACTUELE VRAAG van Bert Maertens aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de stakingsdreiging bij De Lijn naar aanleiding van de coronacrisis

ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de reactie van de minister op de stakingsaanzegging bij De Lijn wegens het gebrek aan bescherming tegen het coronavirus

De voorzitter: De heer Claes heeft het woord.

Bart Claes (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, de lockdown is twee maanden geleden in werking getreden, maar blijkbaar was dat voor de directie van De Lijn nog niet lang genoeg om een degelijke oplossing te vinden voor de bescherming van de buschauffeurs in hun stuurposten. Wat heeft de directie van De Lijn intussen gedaan? Wel, ze hebben eerst en vooral drieduizend beschermingshoezen besteld bij een bedrijf in Duitsland, waarvan er ongeveer duizend zijn geleverd, heb ik begrepen. Het is niet zeker of de rest nog zal worden geleverd binnen afzienbare tijd.

Daarna hebben ze bij De Lijn moeten vaststellen dat die beschermingshoezen niet voldoen. Ze voldoen voor één type bus, maar bij De Lijn zijn er natuurlijk veel verschillende soorten types en daar had men helaas bij de bestelling geen rekening mee gehouden. Een heel deel van die hoezen zijn dus compleet nutteloos.

Dan heeft men bij De Lijn maar beslist om in de bussen waar geen hoezen konden worden geïnstalleerd, een soort plasticfolie te plakken met ducttape. Ducttape is niet het beste middel, en na een paar uur rijden met zo'n bus op onze Vlaamse hobbelpaden komt dat al eens los.

Minister, dit klinkt toch wel een beetje als een hele flauwe Belgenmop. Gaat u de directie van De Lijn responsabiliseren en ervoor zorgen dat de chauffeurs veilig kunnen rijden?

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Minister, het openbaar vervoer speelt een grote en belangrijke rol in het herstarten van het openbare leven, het woon-werkverkeer,

het schoolverkeer dat de volgende dagen zeer belangrijk wordt. De dienstverlening is opnieuw opgestart op een regulier niveau, en dat is belangrijk, maar ik denk dat dienstverlening en een goede gezondheid perfect samen kunnen gaan.

En dan is bescherming cruciaal: de bescherming van de chauffeurs zelf met het verhaal over de afsluiting van de stuurpost, zoals bekend, maar ook de bescherming van de reiziger. Mond- en neusbescherming is verplicht op de trams van De Lijn, maar toch lezen we jammer genoeg in de pers dat er al incidenten zijn geweest. De vakorganisaties trekken aan de alarmbel en dreigen zelfs met stakingsacties omdat zij snel de afsluiting van de chauffeurs eisen. Zoals ik heb vernomen, zou die er tegen vrijdag zijn.

Zij willen ook een maximumaantal reizigers per bus of tram. Minister, op welke manier wilt en zult u, samen met De Lijn, de veiligheid van de reizigers en van het personeel optimaal verzekeren?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, mensen gaan opnieuw naar het werk. Vrijdag gaan leerlingen terug naar school. Ze hebben daar uiteraard openbaar vervoer voor nodig, en hoe zien onze bussen van De Lijn eruit? *(Jos D'Haese toont twee foto's van interieurs van bussen)*

Zo. Zo zien de bussen van De Lijn eruit vandaag: een velletje plasticfolie, en men hangt dat vast met ducttape. De technici van De Lijn doen natuurlijk alles wat ze kunnen, maar die kunnen ook maar roeien met de riemen die ze hebben. Minister, die chauffeurs zijn echter nog geen twintig minuten onderweg, en alles hangt al halfstok. Mensen zijn niet meer beschermd. Binnenkort zullen die chauffeurs moeten uitrijden met een rol ducttape in hun rugzak om onderweg herstellingen te kunnen doen.

Eigenlijk is dat wel een mooi symbool voor de manier waarop de coronacrisis in ons openbaar vervoer wordt aangepakt: met spuug en paktouw, en ducttape. Als leerlingen nu vrijdag terug naar school gaan, dan gelden er in de scholen heel strenge regels: een maximale afstand, oppervlaktes per leerling, looprichtingen, stippen enzovoort. Als diezelfde leerlingen echter nu vrijdag 's ochtends de bus nemen, dan zijn er geen regels. Dan telt dat allemaal niet. Dan is er gewoon geen plan. Hoeveel mensen mogen er op de bus? Geen plan. Hoe gaan we controleren dat mensen een mondmasker dragen op de bus? Geen plan. Van de Aldi tot de kleinste pralinewinkel, er zijn vandaag overal voorschriften, over hoeveel mensen er binnen mogen, over afstand houden, handen ontsmetten enzovoort. Er zijn stewards om alles in goede banen te leiden. En bij De Lijn, bij De Lijn is het de Far West, maar dan zonder sheriff.

Men moet wel een beetje serieus blijven. De reizigers hebben recht op veilig openbaar vervoer. Dat wil niet alleen zeggen dat de remmen van de bussen werken. Dat wil ook zeggen dat ze maximaal beschermd zijn tegen het coronavirus. Minister, de chauffeurs zijn op geen enkel moment gestopt met rijden, niet toen er geen mondmaskers waren, niet toen er geen alcoholgels waren, niet toen de bussen vuil moesten rondrijden. Die zijn blijven doorrijden, maar vandaag is het van het goede te veel. Ze zijn heel duidelijk geweest: als de bussen niet in orde zijn, dan rijden ze er niet mee uit. En ze hebben groot gelijk.

Mijn vraag is dus: hoe gaat u dit opgelost krijgen? Gaat u de hygiënische maatregelen nemen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat alle chauffeurs veilig kunnen uitrijden?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Collega's, dank u wel voor de vragen. We moeten een beetje serieus blijven. Mijnheer D'Haese, ik denk dat we dat zeker al als wederwoord kunnen zeggen aan u, want de omschrijving die u hier geeft, is toch iets anders dan wat ik hoor. Alleszins zijn de chauffeurs van De Lijn vanaf dag één blijven rijden. Ik denk dat ze daarvoor een grote pluim verdienen. Toen ons land midden maart in lockdown ging, is De Lijn blijven rijden. Ze heeft toen heel wat maatregelen genomen. Er was dus wel degelijk een plan, met voorwaarden waaronder De Lijn zou kunnen blijven rijden, in het belang van de veiligheid van enerzijds de chauffeurs en anderzijds de reizigers. Dat waren heel wat hygiëne-maatregelen, dat was een heel uitgebreide informatiecampagne, dat was extra reinigen. Dat reinigen gebeurt vandaag voor een bedrag van 844.000 euro op maandbasis. Zoveel wordt er extra ingezet voor hygiënemaatregelen op al onze bussen en trams van De Lijn. Verder is er de regel van het cashloos betalen en de regel van het achteraan opstappen en het afsluiten van het stuurslot.

Dat waren maatregelen die golden tot we aan fase 1a kwamen, op 4 mei. De Nationale Veiligheidsraad heeft beslist dat eenieder die dan op het openbaar vervoer zou stappen, verplicht een mondk masker of een bedekking van mond en neus zou moeten dragen. Wat heeft De Lijn dan gedaan? U weet dat De Lijn een extern verzelfstandigd agentschap is. Ze is onmiddellijk overgegaan tot de aankoop van minimaal vijf wasbare mondk maskers voor het hele personeel. Die zijn allemaal ter beschikking gesteld van het personeel op 30 april. Dan is de vraag gekomen of het stuurslot niet kon worden afgesloten. Dat is een vraag die er specifiek is gekomen van de drie vakbonden. Die vakorganisaties hebben op 9 mei een schrijven gericht aan de directeur-generaal, de heer Kesteloot, met de mededeling dat ze absoluut een aparte compartimentering van de chauffeur wilden. Zou die compartimentering er niet komen, dan zouden ze op 18 mei tot een staking overgaan.

Wat heeft De Lijn dan gedaan? Ze hebben onmiddellijk flexibele screens besteld bij een firma in Duitsland. Die heeft er een aantal geleverd, maar heeft de leveringen dan stopgezet. Om toch te kunnen voldoen aan de vragen van de vakorganisaties heeft De Lijn vervolgens flexibele screens bij andere firma's besteld. Momenteel zijn de screens al op 85 procent van de bussen aangebracht. Tegen vrijdag zullen die er overal zijn en is er voldaan aan de vraag van ACOD, ACV en ACLVB, de drie vakorganisaties. Men doet dus wel degelijk al het mogelijke om de veiligheid van de chauffeurs en de reizigers te garanderen.

U zegt dat er toch wel grote onrust is bij de chauffeurs. Alle andere maatregelen blijven uiteraard ook gelden. Als ik kijk naar de ziektecijfers, dan vertaalt die grote onrust die hier wordt aangekondigd, zich daar niet in. De ziektecijfers bij chauffeurs zaten eind maart op om en bij 26 procent. Vandaag is dat teruggevallen tot 10 procent.

Verwachten we heel veel heisa op 15 of 18 mei als de scholen terug starten? U weet dat de scholen maar beperkt terug opstarten en dat de leerlingen die het openbaar vervoer gebruiken voornamelijk leerlingen uit het secundair onderwijs zijn. Ze komen nauwelijks uit het basisonderwijs. In het secundair onderwijs starten enkel de zesdejaars een of maximum twee dagen per week op, afhankelijk van de richting die ze volgen.

Tegelijkertijd krijgen we vandaag signalen dat ondanks alle veiligheidsmaatregelen die de raad van bestuur heeft opgelegd aan het personeel, er vragen komen of de chauffeurs niet vrijgesteld kunnen worden van het dragen van een mondk masker. Zeggen dat er zo'n grote onrust is: ik denk het niet. Het managementteam van De Lijn heeft al het mogelijke gedaan om ervoor te zorgen dat aan de veiligheid, zowel van het personeel als van de reizigers, is voldaan. Tegen vrijdagavond zullen alle stuursloten van trams en bussen volledig afgesloten zijn

van de reizigers. Dat was de specifieke vraag van de drie vakorganisaties waaraan tegemoet wordt gekomen.

Bart Claes (Vlaams Belang): Minister, laat ons inderdaad hopen dat tegen vrijdagavond al die beschermingshoezen correct zijn aangebracht en voldoende werkbaar zijn om de chauffeurs veilig hun job te kunnen laten doen. De chauffeurs staken natuurlijk niet voor hun plezier, integendeel. U hebt zelf ook al gezegd dat het aanwezigheidspercentage bijzonder hoog is. De bussen zijn blijven rijden. De meeste chauffeurs doen hun job met heel veel passie en overtuiging. Sommigen doen zelfs veel meer dan nodig en nemen zelf het initiatief om hun bus tijdens hun pauze of bij een shiftwissel volledig te ontsmetten en zelf de knoppen af te kuisen met ontsmettende alcohol.

Ook de meeste reizigers houden zich prima aan alle afspraken, zoals bijvoorbeeld het verplicht dragen van een mondmasker. Maar hoe demotiverend moet het ook weer zijn voor chauffeurs en reizigers als afgelopen maandag in Berchem een controleur in elkaar is geslagen door zogenaamde jongeren – u weet wat ik daarmee bedoel – omdat ze erop werden gewezen dat ze geen mondmasker droegen. Minister, dit wangedrag toestaan, schaadt het vertrouwen in De Lijn, zowel bij chauffeurs als bij reizigers. Is er al een plan uitgewerkt om overtredingen op te sporen en maatregelen te kunnen uitvoeren om dit snel aan te pakken?

Bert Maertens (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Dienstverlening en gezondheid kunnen hand in hand gaan, maar dan moet er bescherming zijn van de chauffeur. Ik heb uit uw antwoord begrepen dat dit tegen vrijdag in orde komt. Dat is bij dezen geklasseerd.

Een tweede element is de bescherming van de reiziger. Er is de verplichting om mondneusbescherming te dragen, maar dan merken we problemen. De heer Claes verwees er net naar en ik heb dat daarnet ook al gedaan. Er zijn incidenten en we moeten die proberen te vermijden.

De angel in dit verhaal is controle. Minister, kunnen we onze Lijncontroleurs niet meer inzetten? En belangrijk: is er overleg geweest met de minister van Binnenlands Beleid om de politie daar prioritair op in te zetten? Als dat er niet is geweest, kunt u dat alsnog organiseren?

Jos D'Haese (PVDA): Minister, ik hoor andere verhalen. Ik denk dat we bij de kern van het probleem zijn aangekomen. Dat is volgens mij dat u geen idee hebt hoe de situatie op het terrein eruitziet. U spreekt hier al weken over poetsfirma's. Ik heb met mensen van De Lijn gebeld of ze tevreden zijn over die poetsfirma's. Ze zeggen me: 'Die poetsfirma's, dat is allemaal goed, maar er is een probleem mee: we zien die niet. Ik weet niet waar die poetsen, maar niet bij ons.'

U hebt een bedrag genoemd van 840.000 euro per maand. U moet dat eens delen door het aantal dagen in een maand en het aantal bussen dat er bij De Lijn rijdt, dan heb je geen euro per bus per dag over om die bussen te kuisen. Ik ben heel benieuwd hoe je daarmee bussen ontsmet en virusvrij maakt.

U neemt ook een klein beetje een loopje met de werkelijkheid. U zegt dat De Lijn onmiddellijk in gang is geschoten op 9 mei, toen de vakbonden compartimentering in de bussen vroegen. Dat klopt natuurlijk niet. De mensen bij De Lijn hebben vanaf 15 april gevraagd naar compartimentering op de bussen. De directie heeft steeds gezegd dat dat niet mogelijk is, dat ze dat niet ging doen. Tot 9 mei, wanneer men is beginnen te dreigen met een staking. Pas dan zijn er zaken in orde gekomen.

De voorzitter: Kunt u afronden?

Jos D'Haese (PVDA): Als u zegt dat we tegen vrijdag overal compartimentering zullen hebben, dan zijn het deze dingen die u bedoelt: plasticfolie met ducttape. Minister, gaat u maatregelen nemen, ten eerste om te controleren dat mensen mondklappers dragen op de bus, of verwacht u echt dat de politie er met een zwaailicht achter rijdt? Gaat u blijvend maximaal aantallen op een bus vastleggen zodat er social distancing op de bus kan blijven gebeuren?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik ga niet in op de discussie rond de ducttape. Daar hebt u een antwoord op gegeven. Ik ga ervan uit dat dat wordt opgelost. Ik ga gewoon even een ervaring vanop het terrein meedelen. Afgelopen maandag, zoals het wel eens gebeurt, knapte er een bovenleiding van de spoorweg tussen Sint-Niklaas en Antwerpen en waren wij verplicht om over te stappen op een bus. Geen bus die door de NMBS was voorzien, maar een bus aan het dichtstbijzijnde busstation in Sint-Niklaas, een lijnbus richting Antwerpen. Dat was een beetje een bevreemdende ervaring. De chauffeur zat zeer goed afgeschermd maar er was niemand in de buurt om maar enigszins te controleren of de capaciteit op de bus niet te hoog was. Op een gegeven moment was de capaciteit te hoog. Het enige wat ik vond was een soort plannetje van de bus met een aantal gemarkeerde rode plaatsen en een aantal groene plaatsen. Na ongeveer vijf minuten was die bus zo goed als gevuld zoals op een normaal moment. Ik maak mij daar zorgen over. Mensen gaan zelf niet weer afstappen van die bus omdat er te veel volk op zit. Zou het niet interessant zijn dat De Lijn stewards inzet om dit in goede banen te leiden? Zeker met het oog op de volgende fase in de exit lijkt me dat geen overbodige luxe.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Veilige en goede werkomstandigheden voor de chauffeurs van De Lijn is een thema dat hier al vaak, en terecht, aan bod is gekomen, maar dat wordt door de coronacrisis nog urgenter. Naast de terechte vraag over de veiligheid van de chauffeurs wil ik even ingaan op de veiligheid van de reizigers. Er bestond wat onduidelijkheid over de maatregelen: mondklappers waren verplicht en social distancing niet. Nu lijkt het toch een en-enverhaal: zowel de mondklappers als de social distancing. Wat dat betreft heeft CEO Kesteloot gesteld dat indien De Lijn de anderhalve meter social distancing wil waarborgen, ze terugvalt op slechts 20 procent van haar gebruikelijke capaciteit. Moet of kan De Lijn niet flexibeler omgaan en inspelen op de vraag?

Ik ga het heel concreet maken. De voorbije week waren er nog geen scholen open, maar De Lijn reed wel sinds 4 mei volgens haar normale dienstverlening. Resultaat: lege lijnbussen bij lege scholen. Ik vind het heel vreemd voor een modern overheidsbedrijf dat het niet flexibeler op die vraag kan inspelen. Daarom mijn vraag aan u, minister: hoe kan De Lijn flexibeler inspelen op de vraag om op die manier ook social distancing beter te waarborgen?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp-a): Minister, al drie weken vragen wij u om alle nodige maatregelen te nemen om de veiligheid van chauffeurs en reizigers te garanderen en al drie weken blijft u herhalen dat we ons geen zorgen hoeven te maken en dat in alles voorzien is. Dat blijkt echter niet te kloppen. Sommige chauffeurs moeten inderdaad beginnen te bricoleren met tape en zeilen en er is ook niets gebeurd om de social distancing te garanderen. Dat kan echt niet. Wij begrijpen dus dat de vakbonden boos zijn en dat ze nu zelfs dreigen met een staking, zolang de afsluitingen in plexiglas en de duidelijke regels over waar reizigers plaats mogen nemen in bus en tram, er niet komen.

Mobiliteit en het openbaar vervoer zijn echt cruciaal in de exitstrategie. We moeten er alles aan doen om het vertrouwen te winnen, zodat chauffeurs blijven rijden en zodat mensen de bus en tram nemen in de plaats van met nog meer in de files te gaan aanschuiven. Maar wij vinden toch ook dat de manier waarop de Vlaamse Regering en de directie van De Lijn dat aanpakken, net het omgekeerde effect heeft, want er is onrust op het terrein. Mijn vraag aan u is dus, minister: ik weet niet of u nog vaak zelf de bus neemt, maar zo ja, zou u dat dan doen, als u daar opeengepakt staat, met niet meer dan een lintje ter bescherming?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Dank u, voorzitter.

Eerlijk gezegd, ik heb nog geen mensen gezien die zonder mondk masker al hoestend en proestend chauffeurs belagen. Ik neem wel heel vaak de bus, trein en tram en een ketting is wel degelijk een barrière die afschrikt. De minister heeft aangekondigd dat 85 procent van de bussen al een vast scherm heeft en dat er tegen vrijdag ... *(Opmerkingen van Jos D'Haese)*

Ja, 85 procent. U kunt waarschijnlijk wel een bus vinden waar het er zo aan toe gaat, maar dan nog staan er daar geen mensen bij het plastic zeil te springen om hun chauffeur te besmetten.

Het is goed dat u bevestigd hebt dat alle chauffeurs veilig afgeschermd zullen zijn tegen vrijdag. Waar ik wel nog vragen over heb, is dit: de scholen gaan open en dus zullen er meer reizigers zijn, al gaan natuurlijk niet alle leerlingen terug naar school en zal er dus geen stortvloed aan leerlingen op de bus kruipen. Ik denk dat we er ook voor moeten zorgen dat we aan de schoolpoorten geen enorme files zien van mensen die hun kinderen met de auto naar school willen brengen. In de commissie hebt u op vraag van collega Keulen ook aangekondigd dat er een campagne wordt opgezet om kinderen zoveel mogelijk met de fiets naar school te laten gaan. Er is minder autoverkeer, dus laten we daar gebruik van maken. Maar ik vind wel dat we aan de chauffeur duidelijkheid moeten geven over wanneer de bus vol is en wanneer hij/zij dus mensen van de bus mag en kan zetten. Daar moet ook adequate ondersteuning voor zijn. Graag verneem ik uw plannen om duidelijkheid te verschaffen over de maximumcapaciteit.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Dank u wel voor de bijkomende vragen.

Ten eerste, elke vorm van geweld, woordelijk of fysiek, is uiteraard af te keuren en ten zeerste te betreuren. Verschillende collega's hebben vragen gesteld rond overtredingen op het dragen van een mondk masker. Men vraagt ook of ik met minister De Crem samengezeten zou hebben om te kijken of we de politie daarvoor kunnen inzetten. Wat dat betreft, mag ik verwijzen naar het uitvoeringsbesluit van de Nationale Veiligheidsraad, waarin heel duidelijk is opgenomen dat de politiediensten permanent controles zullen uitvoeren om de strikte naleving van de maatregelen te verzekeren. Wat de Veiligheidsraad beslist heeft, is een belangrijk gegeven, evenals het feit dat men meer dan eens stelt dat men zich moet beperken tot essentiële verplaatsingen en dat men het best ook kijkt naar een alternatief, als dat voorhanden is. Dat is wat de Nationale Veiligheidsraad heeft beslist en wat heel duidelijk is opgenomen in de berichtgeving.

Nu, als er dan toch zaken gebeuren, als mensen zich schuldig maken aan agressie, dan weten jullie dat De Lijn met een protocol werkt, waarbij de chauffeur onmiddellijk de dispatching verwittigt, die op zijn beurt dan de politie verwittigt om het nodige te doen. De chauffeurs wordt in elk geval ten zeerste afgeraden om in dat geval zelf op te treden.

Er is ook meermaals gewezen op die compartimentering. Bij aanvang gebeurde dat door middel van een lint of een ketting, maar omdat de vakorganisaties gevraagd hadden of dat niet via een wand in plexiglas kon, is men op die vragen ingegaan.

Ook ik heb beeldmateriaal bij me. (*Minister Lydia Peeters toont enkele foto's*)

Men heeft plastic wanden die met een rits kunnen worden afgesloten. Er zijn er ook andere die met tape worden vastgehecht. Ik hoop alleen maar dat men tevreden is dat men nu die afscherming heeft voor de chauffeurs en dat men zich wat dat betreft gerust voelt. De compartimentering is er nu. Dat is sowieso een goede zaak.

Mijnheer D'Haese, u zegt dat de extra reiniging niet telt. Ik heb heel duidelijk gezegd dat het om een extra reiniging gaat. U vindt een bedrag van 844.000 euro op maandbasis voor extra hygiënische maatregelen niet veel. Wel, ik vind dat veel. Dat is er boven op het reguliere. U weet dat professionele firma's, die op de laatste raad van bestuur van De Lijn werden aangesteld, nu continu, zeven dagen op zeven, in eerste instantie alles wat veel wordt aangeraakt, de palen en de drukknoppen, maar ook het stuur en het stuurslot van de chauffeurs, volledig ontsmetten. Dat wordt elke dag zeer grondig gereinigd. Er wordt om de zes tot acht weken ook nog eens een dieptereiniging gedaan. Als men kennis heeft van het feit dat iemand bepaalde besmettingsverschijnselen zou vertonen, gaat men ook nog eens onmiddellijk over tot een volledige dieptereiniging. Er wordt daar dus wel degelijk op ingezet.

De Nationale Veiligheidsraad heeft beslist dat overal op de werkvloer het principe van de social distancing geldt. Men moet anderhalve meter afstand houden van elkaar. Als dat niet kan worden gerespecteerd, moet men andere maatregelen nemen. Dat geldt ook voor De Lijn. Daarom werd, verplicht voor De Lijn, een mondkapje of een neus-en-mondbedekking vooropgesteld. Ik heb al een paar keer gezegd dat het aantal reizigers van De Lijn, op de bussen en de trams, met meer dan 90 procent was teruggevallen. Amper 8 procent van de reizigers maakte nog gebruik van De Lijn. Alles wordt continu gemonitord en heel goed opgevolgd. Nu blijkt dat we afgelopen maandag aan 12 procent zaten van de reizigers. Ik heb meermaals gezegd dat het allemaal niet zo'n vaart zou lopen, ook omdat de Nationale Veiligheidsraad altijd hamert op die essentiële verplaatsingen en op het zich focussen op alternatieven als die er zijn, en op het feit dat het openbaar vervoer behouden moet blijven voor diegenen die het echt nodig hebben. Wel, afgelopen maandag 11 mei zaten we met 12 procent reizigers. Ik denk dus dat er wat de capaciteit betreft nog altijd voldoende afstand kan worden gehouden.

Mijnheer Schiltz, de Vlaamse overheid doet het nodige om op te roepen om alternatieven te gebruiken. U weet dat heel wat mensen de voorbije weken opnieuw genoten hebben van het gebruik van de fiets maar ook van het wandelen. Daarom zal morgen, voordat de scholen opnieuw van start gaan, een nieuwe campagne worden uitgerold om zich zoveel mogelijk te voet of met de fiets te verplaatsen. Tegelijkertijd zullen de lokale besturen nog extra informeren maar ook faciliteren om tal van maatregelen te nemen om zoveel mogelijk duurzame vervoersmodi te gebruiken, om te kiezen voor de alternatieven, en dan vooral voor de gezonde alternatieven: met de fiets, te voet, met de step of de speedpedelec of wat dan ook. Er zijn meer dan voldoende alternatieven, en daar willen we zeker op inzetten.

Opnieuw, ik hoop dat er maandag aanstaande geen stakingen zijn, dat de drie vakorganisaties tevreden zijn met de maatregelen die het managementcomité heeft genomen. De compartimentering is er nu. Ik hoop dat men daarmee tevreden is. Collega's, u weet ook dat als men zou overgaan tot staking, dit betekent

dat andere chauffeurs en ook andere reizigers daar eens te meer de dupe van zouden zijn, want dan gaan een aantal bussen en trams niet uitrijden en zal er meer volk op die andere bussen en trams zitten. Dat kunnen we in deze tijden zeker missen.

Maar ik hoop dat eenieder gerustgesteld is. Ik weet dat er vandaag opnieuw overleg is met de vakorganisaties. Om de twee dagen zitten zij samen. Ik heb er dus wel vertrouwen in dat het goed komt.

De voorzitter: De heer Claes heeft het woord.

Bart Claes (Vlaams Belang): Minister, tja, gerustgesteld? Ik denk dat er toch nog zeer veel vragen en onduidelijkheid blijven bestaan, zowel over de veiligheid als over de controle op de bussen en de trams. En dat is jammer. Want zoals u zelf al vaak hebt aangegeven, wil deze Vlaamse Regering naar een model shift gaan. De Vlaming moet meer het openbaar vervoer gebruiken en minder de auto. Maar wat zien we nu in vele andere landen, die al iets verder staan in de exit-strategie dan wij? Veel pendelaars maken opnieuw meer gebruik van de eigen wagen. Ze verkiezen de veiligheid van de eigen wagen boven een potentiële besmettingshotspot als bus of tram.

En om dat vertrouwen hier in Vlaanderen te herstellen, hebben we toch nog wel veel werk voor de boeg. Zorg er alstublieft in eerste instantie voor dat De Lijn die onveiligheid bij de buschauffeurs wegneemt en dat ze dus niet moeten gaan staken, waardoor ook de dienstverlening niet in het gedrang zou komen. En zorg er daarnaast ook voor dat de veiligheid voor de reiziger wordt gegarandeerd door kordaat op te treden tegen zij die de regels keer op keer aan hun laars lappen.

De voorzitter: De heer Maertens heeft het woord.

Bert Maertens (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U zegt dat er een bezettingsgraad is van 12 procent van de lijnen van bus en tram bij De Lijn. Dat is inderdaad niet veel. Maar we weten allemaal, zeker nu de scholen binnenkort opengaan, dat er een aantal drukke lijnen zijn. En we kennen die. De Lijn kent die. En dus zou ik u willen vragen om daarop te focussen.

Ik wil u graag drie dingen meegeven. Eén, zet daar prioritair uw controleurs van De Lijn op in. Laat hen daarop focussen. Twee, laat hen na verloop van tijd evalueren hoe we kunnen tegemoetkomen aan verzuchtingen en hoe we de veiligheid op die bus- en tramlijnen nog kunnen verbeteren. Drie, nogmaals, specifiek voor die drukke lijnen: zorg ervoor dat er contact is met de minister van Binnenlandse Zaken, zodat hij met de politie kan afspreken dat die taken de eerstvolgende weken prioritair zijn. Want dat kunnen ze. De politie legt prioriteiten, ook in deze coronacrisis. Als u daarover de minister van Binnenlandse Zaken contacteert, als u hem mee in het bad trekt, dan kunnen we zorgen voor veilig bus- en tramvervoer in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, u zegt: 'Iedereen is tevreden.' Ik kan u maar één ding aanraden: zet eens een mondkmasker op, stap in uw auto met chauffeur en reis naar een depot om met de mensen te gaan babbelen. *(Opmerkingen)*

Ja, jullie kunnen er niet goed tegen als we dit soort dingen zeggen. Maar u moet dat eens doen. U moet dat écht eens doen. Ga er eens naartoe. Die mensen hebben van in het begin van de crisis zonder of met veel te weinig beschermingsmaatregelen moeten werken. En ze hebben in het begin gezegd: 'Dit is niet gemakkelijk. Het is een situatie die maar een keer in de honderd jaar voorkomt. We zullen er niet al te hard over klagen, we blijven ons best doen, we blijven rijden.'

Dan zijn er veel minder reizigers gekomen en heeft het probleem zichzelf wat opgelost. Maar nu loopt de emmer over, minister. Die mensen zijn al weken aan het rijden in onveilige omstandigheden. En nu loopt de emmer over.

Wij vragen u naar een plan. En wat zegt u? 'Het zal allemaal wel zo'n vaart niet lopen.' Dat is geen plan, minister. We vragen al twee maanden naar een plan en dat is al twee maanden het antwoord dat wij en de mensen van de directie van u krijgen: 'Het zal allemaal wel zo'n vaart niet lopen.'

Wel, zorg nu eens echt voor een plan. De oplossingen zijn niet zo moeilijk te vinden. Eén, zorg voor stewards op die bussen in plaats van te verwachten dat de politie er met een zwaailicht achter rijdt. Twee, zorg voor een maximum aantal reizigers op de bus. Mondmaskers zijn secundair, afstand houden is het eerste dat we moeten doen.

De voorzitter: Collega D'Haese. En ten slotte?

Jos D'Haese (PVDA): En ten slotte, ten derde, luister. Luister nu eindelijk eens naar de mensen op het terrein. Zij zijn enorm gemotiveerd, dat blijkt uit het ziekteverzuim. U kunt op hen rekenen.

De voorzitter: Collega D'Haese, u moet ook eens proberen om binnen de tijd te blijven. *(Opmerkingen van Jos D'Haese)*

Kunt u misschien naar het Koffiehuis gaan?

De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over een fundamentele hertekening van het economische beleid en arbeidsmarktbeleid na de coronacrisis

De voorzitter: Zijn de gemoederen ondertussen bedaard? Anders moet u even naar het toilet gaan of zo? Een glaasje water drinken? Dat kan helpen. U hoeft niet samen te gaan.

De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, ik heb geen superprettige boodschap. Maar ik zal er geen doekjes om winden. Er dreigt een economisch bloedbad. Meer dan honderdduizend Vlamingen die momenteel tijdelijk werkloos zijn, dreigen hun job volledig te verliezen. En meer dan een derde van onze ondernemers dreigt de dupe te worden van deze crisis.

We hebben een gigantische gezondheids crisis, die nog altijd bezig is. We komen daar relatief goed door maar nu dreigt een economische golf. En dat is helaas geen briesje, dat dreigt een echte orkaan te worden. De overheid moet daar heel eerlijk in zijn: we zullen niet iedereen kunnen redden, we zullen niet iedereen drijvende kunnen houden, we zullen niet elke ontslag kunnen voorkomen, we zullen niet elke onderneming kunnen redden. De overheid heeft gewoon niet oneindig veel geld om uit te geven.

Er is één ding dat we wel kunnen doen: we kunnen de maatregelen nemen die de economische experts eigenlijk al tientallen jaren voorstellen. Ik weet dat de verschillende politieke partijen er daarover andere meningen op nahouden. Tijdens de gezondheids crisis hebben we zeer goed geluisterd naar de virologen en naar de andere experts. Laat ons dat misschien ook doen om deze economische crisis aan te pakken.

Die adviezen zijn min of meer altijd dezelfde. Het komt neer op drie zaken. Ten eerste moet werken beloond worden. Vlaanderen heeft de beste werknemers ter wereld, maar ze worden het meest ter wereld belast. Dat is heel contradictorisch en we moeten dat eindelijk eens durven omkeren.

Ten tweede moet iedereen aan de slag gaan. Wie technisch of tijdelijk werkloos is, ondersteunen we natuurlijk volop, dat spreekt voor zich, maar wel op voorwaarde dat we iedereen, vanaf de eerste dag, ook naar een job leiden. We moeten ervoor zorgen dat er opleidingen zijn voor mensen die niet onmiddellijk een job vinden. Degenen die in de werkloosheid blijven, kunnen ook via gemeenschapdienst nuttig werk doen,

Ten derde moeten we het vele belastinggeld nuttig besteden. We moeten dat uitgeven aan dingen die echt belangrijk zijn: onze mensen in de zorg, onderzoek en ontwikkeling, kinderen in het onderwijs, leerkrachten. Dat geld moet niet langer gaan naar instellingen, overheidskosten en allerlei structuren die weinig toegevoegde waarde geven aan onze economische relance.

De voorzitter: Uw vraag luidt, mijnheer Vande Reyde?

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik kom net tot mijn vraag.

De voorzitter: U had er al moeten zijn.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Mijn excuses. Minister, ik ken u als een politiek raspaard. U voelt als geen ander wat er leeft, van de kleine winkel in Torhout tot de grote ondernemingen. Ik reken op u om die vele adviezen van de economische experts eindelijk in de praktijk te brengen en ik ben benieuwd wat u wilt doen om de economische relance in Vlaanderen mee vorm te geven.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Vande Reyde, ik zal proberen in twee minuten het hele debat te omvatten.

Ik kan u volgen in uw vraagstelling. We staan nu voor iets dat we totaal niet hadden verwacht. Op 21 februari ben ik samen met de minister-president en de sociale partners voor een handshake gegaan – dat mocht toen nog – om 120.000 extra mensen aan de slag te krijgen. Er was toen een bijzondere arbeidskrapte en nu zitten we in de situatie waar meer dan een miljoen mensen tijdelijk werkloos zijn en bedrijven in grote financiële problemen zitten.

Hebben we tot nu toe de juiste keuzes gemaakt? Ik ben overtuigd van wel, zowel op Vlaams als op federaal niveau hebben we de juiste keuzes gemaakt om die eerste fase te overwinnen. Nu moeten we ervoor zorgen dat gezonde bedrijven financieel kunnen overleven. Daarvoor is er nood aan een aantal solvabiliteitsmaatregelen.

Verder is er ook grote nood aan een goed en sterk relancebeleid. Ik weet dat er in het verleden heel veel adviezen zijn gegeven maar de Vlaamse Regering heeft een relancecomité aangesteld met een aantal experts. De regering zal zich daar samen met de sociale partners over buigen om de juiste maatregelen te nemen. Want, mijnheer Vande Reyde, één ding is veranderd: de uitdagingen waar we een paar maanden geleden voor stonden, blijven even groot, maar er zijn er nog een aantal bij gekomen, waardoor een fundamentele herdenking van de klassieke oplossing nodig is. Zo is er de digitalisering die nu plots een sprong voorwaarts heeft gemaakt en nog belangrijker zal worden. Daarnaast dreigt een grote werkloosheid te ontstaan, die samen zal moeten gaan met een lerende samenleving. Hoe kan men mensen, ook wanneer ze werkloos zijn, een lerende houding

proberen aan te meten? Dat zijn allemaal zaken waar we tot vorig jaar minder meer bezig waren omdat er zoveel werk was.

Dus ja, ik ben het absoluut eens met u om fundamenteel na te denken en om fundamentele beslissingen te nemen samen met de collega's, maar niet nadat we eerst een aantal grondige denkoefeningen hebben gedaan met de experts, zowel economisch als maatschappelijk.

De voorzitter: Mijnheer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): We hebben inderdaad de goede maatregelen genomen om deze crisis te doorstaan, daar ben ik het helemaal mee eens, maar het is nu echt nodig om een stap verder te gaan en om de zaken die we al heel lang op de plank hebben laten liggen – arbeid laten lonen, iedereen aan het werk en naar de kerntaken gaan van de overheidsuitgaven – in de praktijk om te zetten.

Het is dat wat ons toekomstig economisch weefsel zal vormen en daar hebben ondernemers en de duizenden en miljoenen werkende Vlamingen nood aan. Ik ben blij dat u daar samen met het relancecomité werk van zult maken en ik hoop dat de resultaten snel zullen volgen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik wil in de eerste plaats focussen op het arbeidsmarktbeleid, omdat een aantal cijfers toch al preciaire tekenen aan de wand zijn. Als je verneemt dat een op de vijf tijdelijk werklozen mogelijk hun baan zullen verliezen, wel, dat gaat meteen over 180.000 mensen. Ook VDAB rapporteert een stijging van de werkloosheid op jaarbasis en bij het OCMW gaan steeds meer mensen aankloppen voor een leefloon.

Als we een nieuwe groep armen willen voorkomen, zal er moeten worden ingezet op een sociaal arbeidsmarktbeleid gericht op alle Vlamingen, door vraag en aanbod veel beter dan nu op elkaar af te stemmen, door die mensen te begeleiden naar opleidingen die kunnen zorgen voor duurzaam werk. Het arbeidsmarktbeleid na corona zal vooral sociaal en toegankelijk moeten zijn voor iedereen, zeker voor de preciaire groep mensen die nu ten gevolge van corona mogelijk hun baan gaan verliezen en daardoor uit financiële noodzaak moeten aankloppen bij het OCMW.

Minister, ik kijk uit naar de voorstellen die u lanceert om deze groep getalenteerde mensen hun weg terug naar de arbeidsmarkt te helpen vinden.

De voorzitter: De heer Muylers heeft het woord.

Philippe Muylers (N-VA): Minister, ik denk dat de Vlaamse Regering dit juist heeft aangepakt. Ze heeft eerst de zaken aangepakt die moesten worden aangepakt en ervoor gezorgd dat bedrijven niet failliet gaan.

In de vorige legislatuur is er toch al een taxshift geweest op het federale niveau. In Vlaanderen hadden we een doelgroepenbeleid dat er echt voor heeft gezorgd dat mensen meer centen overhouden. Dat mogen we ook niet vergeten. Er is een stap gezet, en het mag altijd meer zijn, maar het was een belangrijke stap.

Minister, het relancecomité is bezig. In de commissie zijn we bezig met zeer goede hoorzittingen met zeer interessante sprekers die zeer verscheiden voorstellen hebben gedaan. Ik ga ervan uit dat u bereid bent de resultaten die daaruit voortkomen, mee te nemen naar het relancecomité, en dat u over de resultaten van het relancecomité met het parlement wilt discussiëren.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp-a): Minister, ik hoor u spreken over het Vlaams relancecomité. Ik maak van de gelegenheid gebruik om u te vragen hoe de experts die daarin zitten, eigenlijk werden geselecteerd. We hebben toch de indruk dat die een nogal eenzijdige kijk op de economie vertegenwoordigen. Ik ben al blij dat u ook spreekt over overleg met de sociale partners, maar ik zou u met aandrang willen vragen om het debat over de relance ook met het parlement te voeren. Wij zouden wat dat betreft uw eerste gesprekspartner moeten zijn.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Collega Goeman, het debat wordt gevoerd in het parlement. Elke week opnieuw bent u welkom in de commissie Economie. Daar hebben we ondertussen al vele weken lang hoorzittingen met experts, waarin over de grenzen van meerderheid en oppositie heen wordt gedebatteerd over relance. Het is de bedoeling om vanuit het parlement een insteek te geven aan het relancecomité en aan de Vlaamse Regering om te komen tot een gedragen strategie. Die zal inderdaad nodig zijn want we staan voor een grote, ongeziene economische crisis, die ook een grote impact heeft op de arbeidsmarkt.

Minister, we hebben een sterke VDAB, die nu wordt geconfronteerd met een extra uitdaging bovenop de uitdaging die al in het regeerakkoord is vervat. Tegelijk biedt ze ook een aantal kansen. Verschillende mensen worden werkzoekend op het moment dat er nog altijd heel wat knelpuntvacatures zijn, bijvoorbeeld in de zorgsector, waar extra handen meer dan welkom zijn. Ik wil u vragen om in te zetten op een herscholing, bijvoorbeeld richting de zorgsector, om op die manier de werkdruk daar te verlagen.

De voorzitter: Collega D'Haese, van de minuut die u toekomt, hebt u nog vijf seconden over.

Jos D'Haese (PVDA): Pas op, want dan ga ik heel snel spreken en dan spreekt u weer over mijn shotgunstijl. *(Gelach)*

Minister, vorige week ging een getuigenis van een vriend van mij viraal op Facebook. Seppe had vijf maanden en drie weken gewerkt als orderpicker via interimcontracten. Na zes maanden is een werkgever normaal verplicht om een interimcontract om te zetten in een vast contract.

Wat hebben ze gedaan? Net een week voor hij dat contract zou moeten krijgen, kreeg hij te horen hij niet meer moest komen. Hij werd op straat gezet als een wegwerpmens, en hij is niet alleen. Als we het vandaag dus willen hebben over een fundamentele hertekening van ons arbeidsmarktbeleid, laat het dan hierover gaan: over de losgeslagen flexibilisering, over al die preciaire arbeidscontracten, de tijdelijke, interim- en flexcontracten die mensen geen enkele zekerheid bieden. Voor de crisis wisten we al dat je met zo'n contract geen lening bij de bank kon aanvragen, vandaag weten we dat de crisis de bodem onder de voeten van die mensen wegslaat. Net die mensen die ons land laten draaien als het goed gaat, kennen problemen als het slecht gaat. Dat is de wereld op zijn kop. Maar het voordeel van een wereld die op z'n kop staat, minister, is dat je die gewoon opnieuw op zijn voeten kunt zetten.

Vindt u ook niet dat we uit deze crisis moeten leren en dat we de doorgeslagen flexibilisering moeten terugdraaien?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik wil me eerst richten tot mevrouw Goeman. Ik ben wat ontgoocheld over uw tussenkomst. Zoals de voorzitter van de commissie voor Economie en Werk heeft gezegd: als er één commissie is waar er al sinds

weken hoorzittingen worden gehouden en gedebatteerd wordt over de lessen die we uit de crisis moeten trekken en over hoe we de economie een boost moeten geven, dan is het wel deze commissie, net omdat er gevraagd werd om klaar te staan als de Vlaamse Regering met haar relanceplan begint. Uw vraag is al meteen beantwoord, en ik hoop dat u zich voor uw tussenkomsten niet baseert op bepaald opiniemakers in kranten die het leuk vinden om eens een artikeltje te schrijven over de niet-betrokkenheid van het parlement, op het ogenblik dat die betrokkenheid er net wel is. Dat stel ik hier soms ook vast.

We blijven uiteraard niet stilzitten. We hebben een aantal experts aangeduid om die economische relance vorm te geven. Ik daag iedereen uit om eens naar de profielen van die mensen te kijken. Ik hoor sommigen commentaar geven, maar er zit bijvoorbeeld ook een vrouwelijke professor tussen die gespecialiseerd is in psychologie en duiding geeft over de psychologische effecten van wat we meemaken. Dat zijn mensen met allerhande specialiteiten. Zij zijn niet de baas over wat de Vlaamse Regering zal beslissen, maar ze stellen samen met de voorzitter en ondervoorzitter van de sociale partners het plan op waarover wij als Vlaamse Regering een beslissing zullen nemen.

Staan we open om de zaken die we in het regeerakkoord hebben afgesproken bij te sturen als dat nodig is? Wij zijn altijd bereid om lessen te trekken en goede keuzes te maken, maar voor mij blijft het regeerakkoord wel de basis van de afspraken die we gemaakt hebben. Maar wie had er gedacht dat we zulke grote financiële ingrepen zouden moeten doen? Onze begroting zal dit jaar dus niet in evenwicht zijn. Wie had er gedacht dat we plots met zo'n hoge tijdelijke werkloosheid zouden te maken krijgen? Ik niet. Ik was vooral aan het nadenken over hoe ik mensen die thuiszaten, naar de arbeidsmarkt kon lokken. Die uitdagingen blijven allemaal bestaan, maar we moeten ook zoeken hoe we elke euro die we uitgeven op de best mogelijke wijze kunnen uitgeven.

Mijnheer Muyters, uiteraard zullen we de suggesties die in het parlement worden gedaan meenemen, om hopelijk een gedragen plan te krijgen. Dat mag voor mij gerust een plan over de meerderheid en oppositie heen zijn. Ik besef ook heel goed, mijnheer D'Haese, dat hier deels een ideologische discussie achter zit. Iedereen heeft recht op zijn mening. Zelf zie ik veel jonge mensen voor wie werken via interimkantoren fantastisch is, zeker als ze pas beginnen. Zij zeggen dat ze zo ervaring in een aantal bedrijven kunnen opdoen en dat ze dat een uitstekende zaak vinden. Ik geef u gelijk dat we in de eerste cijfers zien dat zeker de hooggeschoolde jongeren het slachtoffer zijn. We zien echter ook dat als de bedrijven opnieuw full force werken, zij heel makkelijk opnieuw aan een job raken. Je moet alle kanten van de medaille bekijken. In het onderwijs maken we zelfs de keuze om leerkrachten net extra werkzekerheid te geven omdat dat een knelpuntberoep is. Weinig mensen kiezen voor het onderwijs, daarom willen we hun vastigheid geven. Trek absoluut niet alles op flessen. Dat is zeker niet nodig.

Mijnheer Bothuyne, ik vind uw opmerking heel terecht. De tijdelijke werkloosheid mag geen langdurige werkloosheid worden. Dat is zeker een belangrijke opdracht. We moeten er vooral op wijzen dat er vandaag ook vacatures zijn waarvoor we niemand vinden. Daar kan ik met mijn verstand niet bij.

We moeten snel kunnen toeleiden naar de vacatures die er zijn. Het is heel goed om ook nu, als jongeren studiekeuzes maken, het perspectief te vestigen op waar er veel extra handen nodig zijn. Ik hoop dus dat dit ook de komende periode kan leiden tot goede keuzes.

Collega Janssens, u zegt: 'We moeten naar een sociaal arbeidsmarktbeleid.' Ik wil hierbij verwijzen naar mijn voorganger, collega Muyters, en naar wat er de voorbije jaren gebeurd is. Het laatste sociaal akkoord, 'Iedereen aan boord',

wordt ook door de Vlaamse Regering meegenomen en zal nu wellicht voor een stuk een nieuwe inkleuring moeten krijgen. Ik denk dat we best wel een sociaal arbeidsmarktbeleid gevoerd hebben. We zullen daar ook goede keuzes in maken bij de relance. Want de beste maatregel, collega's, om geld te hebben, om zorgverleners te betalen, is ervoor zorgen dat onze economie draait. En de beste maatregel om armoede te vermijden, is zorgen dat mensen een job hebben. Dus die relance zal sowieso gepaard moeten gaan met jobcreatie.

Wat mij verrast, collega's, en daarmee rond ik af, is dat niemand van u in de tussenkomsten het woord 'innovatie' heeft laten vallen. *(Opmerkingen)*

Ah, collega Vande Reyde, dan was ik eventjes verstrooid. Dat gebeurt soms wel eens op mijn leeftijd. Als er iets is waarin we absoluut moeten investeren, en als het van mij afhangt zeer doortastend, dan is het de innovatie. Als je naar andere landen kijkt, zie je dat innovatie altijd de motor is voor herstel en ook de motor is om grote transities te realiseren. Dus laten we ook zeker ons innovatiebeleid – en ik kijk daarbij ook naar de minister-president – 'in relance' laten gaan, nog meer dan vandaag. Het zal ons helpen om alle andere doelstellingen te realiseren.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Heel kort. Hartelijk dank voor uw antwoord. Ik treed het volledig bij. Het was trouwens een van de experts die we de vorige weken al in het parlement hebben gezien, die zei: 'Naast jobs, jobs, jobs, moet ook opleiding, opleiding, opleiding het mantra zijn.' Ik denk dat dat klopt. Je kunt spreken over flexibilisering en allerlei technische termen, maar het komt eigenlijk gewoon neer op: want kun je, wat wil je, wat wil je daarmee doen en waar kun je daarmee aan de slag? Dat is die jobtoeleiding. Daar is niets asociaal aan, integendeel. En zoals u terecht zegt, is het geen keuze tussen ofwel economie, ofwel het sociale. De twee gaan eeuwig hand in hand, en dat zal ook in de toekomst zo blijven.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het activeren van de economische bazooka van Vlaanderen

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, de terminologie is niet toevallig gekozen. We zijn in oorlog. We zijn in oorlog met die onzichtbare vijand, met dat virus. Het front verplaatst zich langzaam, of breidt zich uit van de ziekenhuizen en de woonzorgcentra naar onze economie, naar de werkvloer van onze bedrijven en die van vele zelfstandigen.

Collega Vande Reyde gaf daarnet al een bloemlezing van een aantal berichten die de laatste dagen in de media terug te vinden waren: 180.000 werknemers en 70.000 zelfstandigen die dreigen hun job, hun inkomen, te verliezen. Noodkreten vanuit de horecasector, vanuit het toerisme, vanuit de eventsector. Een op de drie kmo's zegt te vrezen voor het voortbestaan. De technologische industrie draait opnieuw, maar op slechts drie vierde van de capaciteit. De voedingssector lijdt zwaar onder de beperkingen die er op dit moment zijn voor onze export. Ik kan zo nog wel een tijdje doorgaan.

Vlaanderen heeft heel snel gereageerd. De Vlaamse Regering gaf steun om de liquiditeit van zelfstandigen en bedrijven op niveau te houden. Denk aan de hinderpremie, aan de compensatiepremie, waarvan er ondertussen vele tienduizenden

werden uitbetaald. Denk ook aan de handelshuurregeling. Maar meer is nodig, collega's.

Dan komen we inderdaad, in tijden van oorlog, bij extra wapens en extra munitie voor onze Vlaamse kmo's, minister, om de solvabiliteit op peil te houden, om ervoor te zorgen dat de kapitaalspositie van onze Vlaamse kmo's overeind blijft en we op die manier zoveel mogelijk jobs in Vlaanderen kunnen redden in deze crisistijd.

Wat zult u dus extra voorzien aan wapens, munitie, een Vlaamse bazooka voor onze Vlaamse kmo's?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega Bothuyne. Ik zal misschien aan de collega's uitleggen wat een bazooka is. Dat is altijd nuttig. Een bazooka is een antitankwapen dat werkt met zogenaamde holleladinggranaten. Het is via die techniek dat de bazooka in staat is om pantsering te doorboren en niet af te ketsen.

Dus, collega's, een bazooka is niet zozeer een groot en zwaar wapen, maar een slim wapen. Je kunt het zelfs op je schouder dragen. In die zin vind ik het niet zo slecht gevonden, mijnheer Bothuyne, ik was er niet zelf opgekomen, maar we hebben enig opzoekingswerk gedaan. Wat we aan instrumenten inzetten in Vlaanderen moet slim zijn. Het moet complementair zijn aan wat de federale overheid doet. Het moet complementair zijn aan en gebruikmaken van alle instrumenten die Europa ter beschikking stelt.

We hebben op dit ogenblik vijf zaken die nodig zijn en waarvan er al een aantal beslist zijn. Ten eerste, alle bedrijven die bij ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) cofinanciering of startleningen openstaan hebben, hebben uitstel van betaling gekregen. Dat is heel belangrijk om die moeilijke periode te overbruggen.

Ten tweede, we hebben het hier al uitgebreid over gehad, zijn er onze waarborgen. In totaal is er voor 3 miljard euro waarborgcapaciteit. Tegenover het volume leningen zou dat ons tot 5 à 6 miljard euro aan kredieten kunnen leiden. Dat is super belangrijk voor onze banken.

Ten derde zijn er de achtergestelde leningen op drie jaar waar Europa nu ook zijn zegen aan gegeven heeft. Dat geldt ook voor leningen tot 2 miljoen euro en zelfs 3,5 miljoen euro als de privésector meedoet. Er is nog een heel specifiek instrument voor de handel: de voorschotten voor de handelshuur.

Vier, we hebben vorige vrijdag met de Vlaamse Regering beslist om de verruimde win-winlening in het leven te roepen, dat is super belangrijk om het spaargeld van mensen te mobiliseren.

Vijf, ik volg de tussenkomsten van onze collega's in het parlement om te zien of we met kapitaalparticipaties de set aan instrumenten volledig kunnen maken. Er zijn nog zorgen op dat vlak waardoor we als Vlaamse Regering daarover nog geen beslissing genomen hebben. Maar het kan mits goede omkadering een goed instrument zijn om kapitaalparticipaties te stimuleren.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, u ontpopt zich als een echte generaal op het terrein. Dat kan alleen maar als positief omschreven worden in deze oorlogstijd.

Uw bazooka moet inderdaad slim en licht zijn. Er ontbreekt inderdaad nog wat munitie om deze oorlog helemaal te kunnen winnen. U verwees er zelf naar, het stimuleren en ondersteunen van kapitaalparticipatie kan het verschil maken op

dit moment voor veel bedrijven die in een noodsituatie komen. Er is al vaak verwezen naar de oude wet-Cooreman-De Clerq die ooit eens van kracht was om een voorgaande crisis te bestrijden en kapitaalparticipatie mogelijk te maken. De Vlaamse Regering heeft de mogelijkheid om niet 3 miljard euro maar 283 miljard euro te activeren. Dat is namelijk het bedrag dat op de spaarboekjes staat te vegeteren en waar geen opbrengsten tegenover staan en ook weinig mee gebeurt voor onze reële economie. Als we dat spaargeld kunnen activeren en kunnen inzetten in deze economisch woelige tijden kunnen we het verschil maken voor heel veel kmo's.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, ik heb in de commissie al duidelijk gemaakt dat wat de Vlaamse overheid doet, fantastisch werk is. Ik heb het al gezegd, de manier waarop er uitbetaald wordt door het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) is supersnel. Mijn felicitaties voor deze dienst.

Maar mijn ondernemershart bloedt, want ik moet vaststellen dat er toch nog een beperkte groep is die misbruik maakt van de snelheid waarmee de overheid een signaal wil geven. Dit zal een negatieve perceptie zijn voor ons ondernemerschap. We betalen nu sneller en ik denk dat de ondersteuning er moet zijn voor degenen die het het hardst nodig hebben. Voor mij mogen de cowboys in de Far West blijven.

Met welke Vlaamse goedendag kunt u deze bedrijven die misbruik maken van de snelle ondersteuning, toch aanpakken?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp-a): Minister, economen zijn het erover eens: investeren is vandaag dé manier om uit de crisis te geraken. Het is een van de pijlers van onze nieuwe social deal: een sterke overheid die investeert om morgen allemaal samen weer vooruit te gaan. Ook experts pleiten voor massale overheidsinvesteringen. Peter De Keyzer, toch niet echt een socialist, had het in de commissie Economie over de nood aan een grootscheeps renovatie- en isolatieprogramma in de bouw.

Het is een voorstel dat wij al lang verdedigen omdat het driedubbel opbrengt: het zorgt voor jobs, het is goed voor het klimaat en het is ook goed voor de energiefactuur van de mensen.

Mijnheer Bothuyne, ik vond het een zeer interessante vraag. Als ik naar de begrotingsaanpassing kijk, dan heb ik toch niet de indruk dat Vlaanderen zijn bazooka met een slim investeringsoffensief in stelling brengt. Wij vinden het een beetje een gemiste kans omdat er voor ons wel een duidelijke budgettaire aanzet moest worden gegeven voor een relanceplan. Bedrijven rechthouden tijdens de crisis is één ding – en ik vind dat jullie dat goed doen – maar er opnieuw uit geraken, is zo mogelijk nog belangrijker. Vandaar mijn vraag: welke investeringen worden er vandaag al gedaan om de relance voor te bereiden?

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): U wordt vandaag al kapitein en legerleider genoemd, maar u was nog een klein stukje artillerie vergeten. Het gaat over een heel goede maatregel die u nochtans hebt genomen om de lokale winkels verder te helpen. U hebt dat op een heel innovatieve manier gedaan door een oproep te doen voor innovatieve projecten om de lokale winkels die nu opnieuw open zijn, te steunen en om nieuwe manieren van winkelen een toekomst te geven. Ik vind dat een enorm goede zaak. Ik denk dat we op die manier moeten verdergaan:

niet enkel kijken naar de maatregelen van het verleden, maar ook zorgen voor nieuwe manieren van consumeren en winkelen.

Het is dus geen vraag, maar eerder een oproep: ga dus zeker op die weg verder en dan zal het economisch herstel alleen maar worden bespoedigd.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik dank u voor de aanvullingen. Collega Gryffroy, ik dank u voor de vraag over de cowboys. De minister-president zegt dat je een goede lasso moet hebben om ze te vangen. Het weegt niet veel, je kunt het slim gebruiken en ik ben vrij handig met zulke dingen.

Het is een van de zaken die me heel fel heeft geraakt. We hebben gekozen om de ondernemers forfaitair te steunen. Ik heb ook al uitgelegd waarom we kozen voor een forfait: om snel te kunnen betalen enzovoort. Voor sommigen is dat heel eerlijk, voor anderen minder. Het mag ook niet te lang duren. Als je dan hoort dat sommigen misbruik maken van de mogelijkheden die we hebben om onterechte budgetten te innen, dan word ik kwaad. Dat is de reden waarom we hebben samengezeten met de diverse administraties. We hebben een groep van dertig mensen gevonden die dag in dag uit controles zullen doen op de manier waarop dossiers worden ingediend. U weet dat er ook strafsancties zijn. Je dient je aanvraag digitaal in. Je pleegt fraude met de manier waarop je de aanvraag doet. Je pleegt ook fraude als het gaat over de voorwaarden om steun te krijgen. Het zou wel eens een dikke staart kunnen krijgen voor diegenen die frauderen.

Ik heb er met de ondernemersorganisaties over gesproken. Het is jammer omdat je een klein beetje het imago zou kunnen creëren dat iedereen profiteert. Ik wil toch wel benadrukken dat dit niet het geval is. We hebben meer dan honderduizend hinderpremies uitbetaald. Zoveel cafés en restaurants zijn vandaag gesloten. Dag op dag moesten ze hun deuren sluiten. Je kunt niet anders dan blij zijn dat er steun is voor die mensen, en hen associëren met profiteurs, zou wel een heel kwalijke zaak zijn. Er zijn dus dertig mensen die extra worden ingezet.

Collega Goeman, we hebben met de Vlaamse begroting – collega Diependaele heeft het al gezegd – heel drastische keuzes gemaakt. We gaan miljarden euro's in het rood. Dat is ontzettend veel, maar als er zo'n dijkbreuk is in wat je hebt gepland, moet je eerst proberen die dijkbreuk te dichten. Dat doen we met kortetermijnmaatregelen. Daarnaast is er het financiële pakket – waar collega Bothuynе vragen over stelt –, dat robuust is. Ik vind onze maatregelen minstens even goed als het bankenakkoord dat collega De Croo heeft gesloten. Wij geven meer ruimte aan bedrijven om zich te herstellen. Met onze maatregelen kunnen bedrijven jaren de tijd nemen om opnieuw te herstellen, en ik denk dat dit echt nodig zou zijn om uit de crisis te komen. Die solvabiliteitsmaatregelen zijn ook relancemaatregelen. Wie budgettair niet kan overleven, is een vogel voor de kat.

Zeker de bedrijven die voor de crisis gezond waren, moeten we alle kansen geven om te kunnen overleven.

Het debat over de kapitaalparticipaties zal zeker nog worden gevoerd. Ik ben ervan overtuigd dat we tot een intelligente combinatie van maatregelen zullen komen. Als je mensen stimuleert om een kapitaalparticipatie te doen, mag je echter ook niet de indruk geven dat dat sowieso een win-winsituatie is. De risico's zijn groter. De vraag is of de overheid waarborgen moet geven voor zulke zaken. Dat debat moeten we dus nog voeren. Daarom hebben we de leningen eventjes apart genomen, omdat dat kader bijzonder helder is.

Collega Vande Reyde, ook bedankt om nog te wijzen op het platform. Ik had het niet meegenomen bij de bazooka, maar het past bij het antwoord dat ik heb

gegeven op de vorige vraag, bij het zoeken naar innovatie om uit de crisis te komen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): We hebben alleszins in deze oorlog een volledig wapenarsenaal nodig, van de goedendag tot de bazooka en alles wat daartussen zit: alle registers open, met inderdaad extra investeringen, middelen voor innovatie, voor onderzoek en ontwikkeling, een actief arbeidsmarktbeleid, gerichte economische steun, die ervoor zorgt dat onze bedrijven niet alleen budgettaire ademruimte krijgen, maar ook tijd krijgen om er weer bovenop te komen. Het is die instrumentenmix die ervoor kan zorgen dat onze Vlaamse economie en onze Vlaamse kmo's in het bijzonder deze bijzonder zware crisis kunnen overleven. Minister, vanuit het parlement zullen we daar heel graag aan meewerken. U krijgt binnenkort onze recepten opgestuurd, vanuit de commissie.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Gustaaf Pelckmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de noodkreet van de culturele sector wegens de coronacrisis

ACTUELE VRAAG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de cultuursector die aan de alarmbel trekt

ACTUELE VRAAG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de noodkreet van de cultuursector

ACTUELE VRAAG van Orry Van de Wauwer aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de resultaten van de interministeriële conferentie cultuur

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Minister-president, ik weet niet hoe goed uw geheugen is, maar de cultuursector was de eerste sector die bij het uitbreken van de coronacrisis op slot is gegaan. Het zal waarschijnlijk ook de laatste zijn die opnieuw zal kunnen openen. Oké, er is het blijde nieuws vandaag van de bibliotheken en de musea, maar vooral voor de podiumkunsten is de toekomst gitzwart. De sectorverenigingen Overleg Kunstenorganisaties (oKo) en State of the Arts (SOTA) zeggen dat er met de huidige veiligheidsmaatregelen, waar ze natuurlijk aan willen voldoen, nauwelijks nog podiumvoorstellingen kunnen worden georganiseerd. Laat het nu net deze periode zijn waarin de kunstencentra, de cultuurcentra, noem maar op hun programma's presenteren, een periode die wij vroeger 'boekjestijd' noemden. Men gaat naar het publiek toe om in het najaar zoveel mogelijk mensen te trekken. Het ene uur na het andere – ik heb daarnet nog een bericht binnengekregen van mijn vroegere eigen huis – hoor ik dat men het seizoen gewoon afgelast, omdat alles wordt geannuleerd gewoon omdat men geen zekerheid heeft.

Gisteren was er dan die brief. We kregen allemaal een enorme brief van onze kunstenaars, waarop we zo fier zijn, met een noodkreet. U weet dat de sociale situatie al heel precair was door de besparingen, en met deze crisis erbovenop dreigt iedereen gewoonweg kopje-onder te gaan.

Dan was er vorige week ook nog de mededeling van minister Weyts dat kunstprojecten in scholen, die heel belangrijk zijn en een heel fijne aanvulling qua werk voor de cultuursector, ook niet zullen plaatsvinden, omdat de scholen daarvoor blijkbaar op dit moment geen interesse meer zouden hebben.

Minister-president, onze artiesten en de huizen waar ze optreden, en de organisatoren van concerten zitten echt met een levensgroot probleem. U kondigde aan – ik denk zelfs op 1 april, en dat is niet cynisch – dat er een noodfonds komt, maar vandaag weten we nog altijd niet precies hoe u dat ziet, hoeveel erin zit. Welke maatregelen zult u als Vlaams minister van Cultuur nemen om de cultuursector dit najaar door die crisis te trekken? In welke steun voorziet u voor die makers, huizen en organisatoren?

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Voorzitter, minister-president, we hebben het al vaak in de commissie herhaald, maar de cultuursector is een van de meest getroffen sectoren in de coronacrisis, misschien zelfs de meest getroffen. Daar zijn drie redenen voor.

Ten eerste is er nog totaal geen zicht op een mogelijke exitstrategie. De winkels zijn al terug open. Volgende week mogen de kappers terug open. Dankuwel! Maar de cultuursector heeft nog geen enkel perspectief.

Ten tweede hebben de overheden terecht een bazooka aan maatregelen ingezet, maar we moeten, samen met u, vaststellen dat sommigen tussen de mazen van het net vallen en dat de steunmaatregelen niet op hen van toepassing zijn.

Ten derde is de cultuursector heel divers. Er zijn veel verschillende soorten spelers. Er zijn de grote huizen en de instellingen die kunnen terugvallen op tijdelijke werkloosheid en de hinderpremie. Voor hen zal de problematiek waarschijnlijk wel meevallen. Ik heb het vooral over de laag onder die huizen, meer bepaald over de freelancers, de individuele kunstenaars, de artiesten die nu een atoom-bom op hen zien afkomen.

Amplo heeft gisteren cijfers gepubliceerd waarin sprake is van een daling van de uitbetaalde contracten met maar liefst 80 procent.

U hebt daarom een interministeriële conferentie (IMC) samengeroepen omdat het een preciaire sector is. Enerzijds is het statuut van de kunstenaar federaal geregeld, maar anderzijds is cultuur een gemeenschapsbevoegdheid. Het is een goed signaal dat u die IMC hebt samengeroepen en dat deze gisteren is samengekomen, want het zou heel spijtig zijn mocht de kunstenaar het slachtoffer zijn van de inrichting van onze staat. Kunt u al een tipje van de sluier lichten over de resultaten van die IMC?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister-president, u hebt zelf in navolging van Churchill gezegd dat cultuur er ons in tijden van crisis aan herinnert waarvoor we strijden. Ook voor die cultuur hebben we echt een bazooka nodig. Kunnen we ons indenken dat we deze crisis zouden doorkomen zonder muziek, zonder film, zonder tv, zonder boeken, zonder games? Neen, dat kunnen we niet. Kunst en cultuur zijn letterlijk levensmiddelen, voer voor onze geest en onze ziel.

In normale tijden brengt cultuur mensen samen, maar helaas dit jaar geen Tomorrowland, geen Werchter, geen Theater Aan Zee, geen Koningin Elisabethwedstrijd. De cultuursectoren zijn bijzonder zwaar getroffen door de crisis. Ze waren de

eerste om in lockdown te gaan en zullen, samen met de horeca en het toerisme, allicht bij de laatste zijn om terug op te starten.

De impact van de crisis op de mensen die werken in die belangrijke economische en maatschappelijke sector is enorm. Goed dat premier Wilmès de specifieke problematiek van cultuur ter sprake bracht. Dat was de eerste keer en dat signaal was belangrijk. De situatie is niet alleen hopeloos en ernstig, maar er is ook weinig perspectief. Tot nu toe is er, behalve voor de musea, geen exitstrategie, laat staan een relanceplan.

De cijfers van Amplo zijn inderdaad ontstellend. 60, 80 tot 100 procent voor kledsters en kapsters, bij de freelancers zijn de contracten gewoon geschrapt. En ook de grote huizen hebben al aangegeven dat ze zullen dicht blijven tot het einde van het jaar. Dat betekent dat heel wat freelancers en cultuurwerkers, gaande van kabelslepers, cameralui, podiumbouwers, techniekers, fotografen, musici tot tv-acteurs, voor heel lange tijd zonder inkomen zullen zitten. De meesten werken in dermate preciaire statuten dat ze bij de hele set van federale maatregelen tussen de mazen van het net vallen. Er moeten echt bijkomende maatregelen zijn.

Het beeld van de atoombom is een goed beeld. De flits hebben we al gezien. De schokgolf is zich nog aan het voltrekken. De straling zullen we nog vele jaren voelen.

De voorzitter: En uw vraag luidt?

Katia Segers (sp-a): Minister-president, welke maatregelen gaat u nemen, welke bazooka zult u bovenhalen om alle creatieve talenten in ons land door deze crisis te loodsen?

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister-president, de cultuursector wordt samen met de bredere vrijetijdssector en zeker ook de horeca het zwaarst getroffen door de lockdown. Theatervoorstellingen en concerten werden als allereerste geannuleerd en zoals het er nu naar uitziet zullen ze als laatste weer worden opgestart. Dat is een heel moeilijke situatie voor de sector. Dat blijkt ook uit de statistieken van de Economic Risk Management Group.

Daaruit blijkt dat ruim een op de vier organisaties in de cultuur- en entertainmentsector vreest voor een faillissement. Tot nu toe heeft de Nationale Veiligheidsraad in het exitplan enkel perspectief gegeven op een heropening van bibliotheken en musea, die vanaf aanstaande zondag, 17 mei, zij het onder zeer strikte voorwaarden, de deuren opnieuw zouden kunnen openen. Dat is alvast een heel fijn perspectief, natuurlijk.

Gisteren hebben een driehonderdtal Belgische kunstenaars een open brief geschreven aan de Federale Regering waarin ze vragen om dringende, buitengewone steunmaatregelen te nemen die een inkomen kunnen garanderen voor al die mensen in de kunst-, cultuur- en eventensector tot zij hun normale activiteiten kunnen hervatten. De federale minister van Werk, Nathalie Muylle, heeft vorige week al een heel belangrijke oplossing naar voren geschoven wat tijdelijke werkloosheid betreft. Daarnaast vragen de kunstenaars ook naar een duidelijk exitplan voor de cultuursector. Ik besef dat een kant-en-klaar exitplan voorleggen heel moeilijk is. We weten immers nog niet hoe het virus verder zal evolueren, maar er kunnen wel een aantal stappen gezet worden richting de exit.

Gisteren kwam dan de interministeriële conferentie (IMC) Cultuur bijeen, die zich heeft gebogen over een aantal concrete vragen. Zowel de verschillende gemeenschapsministers van Cultuur, zoals u, als de federale ministers die bevoegd zijn

voor alle verschillende aspecten, zoals het kunstenaarsstatuut, de taxshelter en de tijdelijke werkloosheid, waren daar aanwezig, om een goed overzicht te krijgen van alle plannen vanuit de verschillende niveaus. Dat is heel belangrijk om, zoals ministers Crevits heeft gezegd over Economie, een complementair overzicht te krijgen om op een slimme manier alle blinde vlekken te vermijden. Vanuit die vergadering zou er een advies volgen voor de Nationale Veiligheidsraad over de exitstrategie.

Minister-president, kunt u iets meer toelichting geven bij de resultaten van deze IMC Cultuur en hoe die alvast kunnen tegemoetkomen aan de noodkreten in de brede culturele sector?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, dank u wel voor de vraag. Ik denk dat we in dit halfroond niemand moeten overtuigen van het belang van de cultuur en de cultuursector en ook van de precaire situatie waar die sector in dreigt terecht te komen door het aanslepen van de coronacrisis. Ik denk ook dat niemand van ons in vraag stelt dat de maatregelen die we genomen hebben, de lockdown, noodzakelijk was en dat er weinig andere keuze was. Ik denk niet dat we de theaterzalen en concertzalen konden openlaten en het publiek daar massaal naartoe laten gaan. We zitten gewrongen met de noodzakelijke maatregelen aan de ene kant, maar aan de andere kant goed wetende dat dit op een sector zoals cultuur een gigantische invloed heeft.

Daarom heeft de Vlaamse Regering een aantal maatregelen snel genomen en een aantal maatregelen vooropgesteld. We hebben het daar in de commissie Cultuur al een aantal keren over gehad, ook over de timing en dergelijke meer. Ik begrijp dat na de brief van gisteren en na de IMC, die vraag vandaag weer aan bod komt.

Ik wil eerst zeggen dat we via het nooddecreet al voldoende garanties aan de organisaties hebben gegeven dat hun subsidies voor honderd procent zullen worden uitgekeerd en dat ze niet moeten bewijzen dat ze in deze periode voorstellen hebben laten doorgaan en dergelijke meer. Het is een geval van heerkraft, van overmacht. Dat is al voor een heel belangrijk deel van de cultuursector een geruststelling.

Dan is er het noodfonds. We hebben het daar vorige week in de commissie over gehad. Ik heb toen gezegd dat wij op dit moment de plannen voor de verschillende facetten van het noodfonds aan het binnenkrijgen zijn. We hebben dat samen met het cultuurdepartement ook opgesteld voor de cultuursector. Ik weet met welk bedrag ik naar de onderhandelingstafel binnen de regering moet gaan om dat voor de cultuursector binnen te halen. Dat zal eerstdaags gebeuren.

Als je een maatregel neemt, moet je altijd eerst kijken of die ook het gewilde effect heeft. We kiezen er bewust voor om via de structureel georganiseerde organisaties de brug te slaan naar de kwetsbaren. Meestal werken die in dienst, onder contract of in opdracht van structureel gesubsidieerde organisaties. We zullen dus met de gesubsidieerde organisaties bekijken hoe we de individuele artiesten en individuele creatievelingen kunnen steunen.

Ook over de concrete exitstrategie wordt nagedacht. Er liggen plannen op tafel. Ik ga daar dadelijk wat meer in concreto over zeggen.

Waarom de interministeriële conferentie van gisteren? Omdat die exitstrategie daar nog aan bod komt.

Het eerste agendapunt was de bespreking van wat er in de verschillende gemeenschappen gebeurt inzake steunmaatregelen. Iedereen neemt min of meer

dezelfde maatregelen, maar terwijl de Franse Gemeenschap 8 miljoen euro uit het noodfonds uittrekt voor Cultuur, kan ik u nu al zeggen en verzekeren dat dat in Vlaanderen een serieus veelvoud daarvan zal zijn. Voor de rest hebben de verschillende gemeenschappen, net zoals wij, een impactanalyse gedaan. Dat is dus vergelijkbaar.

Ten tweede hebben de federale collega's de maatregelen toegelicht die ook van toepassing zijn op Cultuur. Eerst en vooral – en collega Van de Wauwer heeft daar al naar verwezen – heeft minister Muylle uitleg gegeven bij de versoepeling die ze nu nog doet. In het stelsel van tijdelijke werkloosheid glipten heel wat mensen in de cultuursector aanvankelijk door de mazen van het net. Zij versoepelt die toegang tot dat stelsel nu wat, zodat die mensen soelaas kunnen vinden in de tijdelijke werkloosheid. Ze stelt daarnaast een aanpassing aan het kunstenaarsstatuut voorop. Dat heeft ze vorige week vrijdag in de parlementaire commissie aangekondigd. Daar wordt op het federale niveau aan gewerkt.

Minister De Croo heeft dan weer een versoepeling van de taxshelter doorgevoerd, namelijk een verlenging van de termijnen, zodat die taxshelter de periode van de coronacrisis kan overbruggen. De grote vraag daarbij – en daar kan collega De Croo totaal niets aan doen – is: welke ruimte zullen bedrijven nog hebben om in cultuur te investeren? Dat is een groot vraagteken vandaag. Hij heeft de maatregelen rond de taxshelter zo gemodificeerd dat ze tegemoetkomen aan de verzuchtingen, maar we moeten wel bekijken welke ruimte bedrijven nog gaan hebben om in dat systeem te investeren. Minister De Croo nam daarnaast nog een aantal andere fiscale maatregelen, die reeds groen licht gekregen hebben in de commissie Financiën van de Kamer.

Ik moet zeggen dat iedereen rond de tafel wel de ernst inziet van de situatie voor de cultuursector. Er is veel positivisme om daarrond samen te werken.

Wat hebben we tot hiertoe gedaan inzake de exitstrategie? Ik heb zelf het initiatief genomen om samen met mijn collega-minister van de Franse Gemeenschap een exitprogramma op te stellen. Dat is rond, we hebben daar een consensus rond bereikt. We hebben daarover ook al met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) samengezeten en die gaat ermee akkoord. Ook met de Franse Gemeenschapscommissie (COCOF) hebben we daarover samengezeten, maar daar is nog wat finetuning nodig. Nu moeten we nog – en dat staat in de volgende dagen gepland – met de Duitstalige Gemeenschap samenzitten over dat plan.

Ik maak mij sterk dat er eind deze week een exitplan zal klaarliggen dat ik aan de Groep van Experts belast met de Exitstrategie (GEES) kan overdragen. Dat is daarstraks ook bevestigd tijdens de vergadering van de Nationale Veiligheidsraad. De bedoeling is dat de GEES gelijktijdig advies uitbrengt over én het plan voor toerisme én het plan voor sport én het plan voor evenementen, omdat de relance voor die sectoren voor een stuk parallel verloopt. Er zijn veel vergelijkingen tussen te trekken, al zijn er uiteraard ook specificiteiten per sector. De bedoeling is ook dat de Nationale Veiligheidsraad, als het nodig is, daar speciaal voor bijeenkomt en dat het advies heel snel gecommuniceerd kan worden. Dit is dus 'work in progress', maar het werk zit wel in de finale fase. Als het advies of de dialoog met de GEES snel tot een positief resultaat kan leiden, dan kunnen we heel snel heel concreet over dat exitplan spreken.

Belangrijk is ook om aan te stippen dat de Nationale Veiligheidsraad de situatie van week tot week bekijkt en dat we het advies van de GEES en de Nationale Veiligheidsraad natuurlijk ook moeten respecteren.

Er is dus het noodfonds, waar we heel binnenkort heel concreet over kunnen communiceren. Er is de exitstrategie, waar we binnenkort ook heel concreet over

kunnen communiceren. Er zijn een aantal federale maatregelen die aangepast worden om tegemoet te komen aan de verzuchtingen uit de cultuursector.

Met dat alles samen moeten we dan bekijken of dat voldoende is en of er bijkomende maatregelen moeten worden genomen.

Mijn engagement is niet om het laatste verlies in de cultuursector dicht te 'patchen', dat is onbetaalbaar. Mijn engagement is om de organisaties die in goede papieren zaten voor de coronacrisis door de coronacrisis te helpen, zoals we dat met alle bedrijven en verenigingen in Vlaanderen willen doen. U zult het er allemaal mee eens zijn dat dit nog hard labour zal worden.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Minister-president, dank u voor uw antwoorden. Ik val niet van mijn stoel. Ik val niet vlug van mijn stoel, want veel van die antwoorden heb ik in het verleden al dikwijls gehoord.

Wat mij in dit dossier een beetje stoort, zeker in dit halfroond waar we een halfuur geleden nog moesten spreken over fraudeurs inzake maatregelen richting de bedrijven enzovoort, is dat de kunstencentra al zo lang zitten te wachten op antwoorden en dat u er zelfs nog geen kijk op hebt. Dan kom ik op een concreet punt met een vraag. Dit hangt samen met de vraag waar de sector nu zijn programma's aan het aanbieden is en niet weet hoe dat te doen. Die programma's moeten helemaal opnieuw worden gemaakt. Wat moet er gebeuren met de contracten? Het gaat over duizenden afgesloten contracten, waarvan noch de verspreiders noch de makers op dit moment weten hoe ze daarmee moeten omgaan. Ik verwacht leiderschap, om daar heldere verhalen over op te stellen. Minister-president, welke concrete plannen hebt u om die contractuele patstelling uit te klaren?

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister-president, ik vind het zeer goed dat u het gesprek bent aangegaan met het federale niveau om enkele hiaten te dichten. Dit legt een problematiek bloot die we al een tijdje vermoedden: die van het statuut van de kunstenaar. Dat is natuurlijk federale materie, maar ik denk dat we ons daar de komende jaren eens moeten buigen, natuurlijk samen met de sector.

Wat is de finaliteit van het noodfonds? Ik heb in de commissie al herhaald dat ik het niet verstandig zou vinden indien enkel de gesubsidieerde sector aanspraak zou kunnen maken op dat noodfonds. Dat betekent dat men twee keer wordt gestraft. Diegenen die al jaren hun best doen om zonder subsidies te overleven, zouden ook nu weer niet kunnen geholpen worden. Ik hoop dus echt dat u, naast zoveel mogelijk middelen binnen te halen voor onze sector, ook rekening kunt houden met de niet-gesubsidieerde sector.

Ten slotte richt ik een oproep tot het lokale cultuurbeleid. Ik hoor signalen van culturele centra die de uitkoopsommen niet uitbetalen aan artiesten als de productie niet heeft plaatsgevonden. Ik vind dat een gemiste kans, want langs de andere kant hoor ik dat steden en gemeenten dat wel voor een deel uitbetalen. Bijvoorbeeld Ieper en Aarschot zullen 30 procent van de uitkoopsom uitbetalen aan producties, zelfs al hebben ze niet plaatsgevonden. Ik roep het lokale cultuurbeleid en de cultuurcentra op om ook hun steentje bij te dragen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Minister-president, dank u voor uw antwoorden.

De versoepeling van de federale maatregelen is inderdaad een heel goede zaak. Het is goed dat meer mensen nu een beroep kunnen doen op de tijdelijke werkloosheid. Ik hoor van heel veel mensen dat vooral de RVA nog vaak dwarsligt en zaken niet aanvaardt die nog onder contract lagen.

Ik kan echt niet begrijpen waarom u vasthoudt aan uw initiële beslissing om het noodfonds te reserveren voor de gesubsidieerde sector. Heel wat mensen in de cultuursector werken in een niet-gesubsidieerde context. Denk aan de festivals. Live Nation, dat Werchter organiseert, is een bedrijf. Net zij werken met interim-contracten, dagcontracten, geen contracten soms, en ze glippen door de mazen van het net. De mensen die voor hen werken kunnen nu geen beroep doen op dat noodfonds.

Het noodfonds werd aangekondigd op 1 april. U zegt dat we tegen 15 mei meer zullen weten. Ik hoorde daarnet veel complimenten voor het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO), dat heel snel de hinderpremies heeft uitgekeerd. Waarom is het mogelijk voor de bedrijven en niet voor de cultuur om heel snel duidelijkheid te geven? Minister-president, u zei daarnet dat er een veelvoud van 8 miljoen euro naar Cultuur zal gaan. Hoeveel van die 200 miljoen euro zal voor Cultuur worden gereserveerd?

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord, uw toelichting en uw inzet voor de sector. Ik ben blij dat u, hoewel dat heel moeilijk is, toch al het initiatief hebt genomen voor een exitplan dat onze cultuursector wat perspectief kan bieden.

Er zijn heel veel Vlaamse en ook federale maatregelen. De maatregel rond tijdelijke werkloosheid van federaal minister Nathalie Muylle is al een heel grote tegemoetkoming aan de vrees en de nood in een groot deel van de sector. Zo zullen zij ook een gegarandeerd inkomen krijgen en valt er niemand uit de boot. Vanuit sociaal oogpunt mogen we niemand achterlaten.

En dan is er het noodfonds van 200 miljoen euro voor de gesubsidieerde sectoren. Ik vrees dat we dat niet enkel mogen beperken tot die gesubsidieerde sectoren. En indien dat wel gebeurt, moeten we daar een aantal voorwaarden aan koppelen, zodat die sectoren ook hun verantwoordelijkheid moeten nemen ten aanzien van andere sectoren.

Gelet op de ramingen over de vragen die betrekking zullen hebben op die middelen in het noodfonds, vrees ik dat we naar een veelvoud van die 200 miljoen euro zullen gaan. Nogmaals, het is, zoals u al hebt gesteld, niet de bedoeling om alle verliezen te compenseren. Nee, het is de bedoeling dat we ervoor zorgen dat de verschillende sectoren door de crisis geraken.

Minister-president, u zult het noodfonds concreet maken. Ik vertrouw erop dat u uw volle gewicht, niet alleen als minister van Cultuur, maar ook als minister-president, in de strijd zult gooien voor onze cultuursector. Ik zou graag het pleidooi willen houden om zeker met een open vizier naar het hele noodfonds te kijken, zodat er op maat van die verschillende sectoren kan worden gewerkt. Want die sectoren zijn heel verschillend.

De voorzitter: Collega Van de Wauwer, u moet echt afronden.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Zo zit de mediasector bijvoorbeeld anders in elkaar dan de cultuursector.

De voorzitter: Oké, dat weet iedereen.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Ik wil nog een vraag stellen. Minister-president, hoe kunt u binnen die verdeling van de middelen van het noodfonds voldoende middelen garanderen voor cultuur? Kunt u eventueel dat noodfonds optrekken?

De voorzitter: Ik trek het af van uw tijd straks.

De heer D'Haese heeft het woord. 1 minuut. En de hamer ligt klaar.

Jos D'Haese (PVDA): Oei, nu moet ik me echt zorgen beginnen te maken.

In elk geval is het een hele goede zaak dat de cultuursector kan rekenen op een deel van het noodfonds van 2 miljoen euro. Dat heeft mijn collega De Meester ook al gezegd in de commissie. Maar de olifant in de kamer is natuurlijk dat het 'maar' – tussen aanhalingstekens, want het is uiteraard veel geld – 200 miljoen euro is, gezien de omvang van de crisis in de cultuursector vandaag.

Verleden week verwees minister Weyts hier naar datzelfde fonds voor de zeer grote kosten in het onderwijs. En er zijn nog andere kosten.

U zei hier zonet al: 'We zullen moeten bekijken of dat voldoende is.' Minister-president, engageert u zich ertoe, niet om binnen het kader van die 200 miljoen euro te blijven, maar om de noodzakelijke middelen vrij te maken? Of wilt u bekijken wat er mogelijk is binnen die 200 miljoen euro?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, ook wij hebben uiteraard alle begrip voor de noodkreten van de cultuursector. Ook wij vinden dat de sector moet worden geholpen. De regeringen hebben inderdaad al verschillende maatregelen uitgerold. Gaandeweg zal blijken of daar nog gaten vallen.

Minister-president, dat de Vlaamse subsidies doorlopen, is alvast een goede zaak. En dat het noodfonds een en ander zal oplossen, is ook zeker. Maar wat waarschijnlijk ook belangrijk is, is dit: ons lijkt dit coronamoment een uitgelezen moment voor de sector zelf om hier en daar de manier van werken tegen het licht te houden. Collega Segers noemde het al: losse contracten, dagcontracten, vaak geen contracten. Misschien moet de sector zelf daar eens naar kijken om in de toekomst robuuster voor de dag te komen.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, ik dank jullie voor jullie bedenkingen, waarvan ik er heel wat kan onderschrijven.

Eerst het noodfonds. Ik heb daarnet gezegd dat we via de gesubsidieerde sector die mensen willen bereiken die tussen de mazen van het net vallen, omdat zij meestal voor de gesubsidieerde organisaties werken. Mevrouw D'Hose, ik volg heel fel uw redenering over organisaties die nooit een beroep hebben gedaan op subsidies, nu in moeilijke situaties komen en dan uit de boot zouden vallen omdat ze niet gesubsidieerd waren. Die overweging nemen we zeker mee.

Hoe hebben we het huiswerk gemaakt om te bepalen hoeveel geld er nodig is voor de cultuursector? We hebben twee dingen gedaan. Er is een interne analyse gebeurd door de administratie zelf, door het departement. Anderzijds is er een externe analyse uitgevoerd door Graydon, die alle organisaties, alle vzw's heeft overlopen en in categorieën ingedeeld. Ze zijn nagegaan wie er daardoor in een precare situatie terechtkomt en hebben vijf trappen voorzien.

Want laat ons een kat een kat noemen, er zijn ook organisaties die heel fel van subsidies afhingen. Er is een substantieel verschil tussen een organisatie waarbij

80 procent van het inkomen van subsidies afkomstig is en een andere organisatie waar dat slechts 20 procent is. Ik ga een beetje provoceren, hoewel dat niet de bedoeling is, maar die organisatie met 80 procent zet een aantal personeelsleden op tijdelijke werkloosheid en kan bij wijze van spreken een spaarpotje opbouwen. Terwijl een niet- of zeer laaggesubsidieerde organisatie echt in de problemen komt. Daarom hebben we Graydon ingeschakeld om een externe analyse te maken van de zaken.

Mijnheer D'Haese, ik zal u niet vertellen of ik al dan niet binnen de 200 miljoen euro zal blijven. Ik zal in deze fase niet aan uw neus hangen hoe we dat binnen de Vlaamse Regering zullen oplossen, dat is een kwestie van de Vlaamse Regering. Op dit moment is daarvoor 200 miljoen euro ingeschreven in de Vlaamse begroting. We zullen zien of we er daarmee komen. Ik heb u daarstraks gezegd wat de objectieven zijn en die streven we na.

Mijnheer Pelckmans, u vraagt wat er moet gebeuren met de contracten. We zullen eerst de exitstrategie definiëren en dan kijken wat de problemen zijn op het vlak van korte- en langetermijncontracten. Normaal gezien hebben we eind deze week een akkoord met alle geledingen. We kunnen dit dan voorleggen aan de GEES en afwachten wat het advies is van de GEES en in welke mate de exitstrategie moet worden bijgestuurd.

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Minister-president, ik kijk echt uit naar die exitstrategie want cultuurliefde bedrijven op anderhalve meter is echt moeilijk en zal echt moeilijk blijven, dat weet u ook wel. We zijn daar heel benieuwd naar.

Ik ben heel pessimistisch over die lange termijn en daar hoor ik eigenlijk nog altijd heel weinig over.

Wat het noodfonds betreft, gaat het over 200 miljoen euro voor sierteelt, sport, media, jeugd. Ik heb net uw Nederlandse collega, minister van Engelshoven, gehoord en daar wordt 300 miljoen euro bovenop de bestaande maatregelen uitgetrokken. Dus ja, ik ben pessimistisch maar ik zal geloven in een sterke Jan.

Ik wil u wel nog drie korte adviezen geven.

De voorzitter: Heel kort dan.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Ten eerste, leg alstublieft die visienota en de hervorming van het Kunstendecreet eventjes in de koelkast. Twee, maak een roadmap met duidelijke stapstenen over wanneer wat precies kan. Ten derde hebben wij samen met onze Vlaamse, Brusselse en federale collega's nood aan een marshallplan cultuur want alles zit zo in elkaar verstrengeld dat een oplossing alleen met een dergelijk plan mogelijk zal zijn. Toon leiderschap en doe dat vooral voor het publiek want zij missen momenteel enorm de verbindende kracht van cultuur.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Minister-president, ik denk dat het belangrijk is dat die IMC niet eenmalig was. U bent gisteren samengekomen om te bekijken of alle hiaten aan bod zijn gekomen. Het zou goed zijn om dat blijvend te monitoren.

Ik dank u dat u oog hebt voor mijn overweging over de niet-gesubsidieerde organisaties. Dat zal heel belangrijk zijn.

Voor het overige wens ik u veel succes vrijdag zodat u met een mooi rugzakje naar de sector kunt terugkeren.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Kunst, cultuur, creativiteit, het zijn echt letterlijk levensmiddelen, voer voor onze geest en onze ziel. Daarnaast is het ook een belangrijke economische sector. Ik wil dan ook onze oproep herhalen om zoveel mogelijk de nog te grote mazen in het net te dicht en te zorgen voor voldoende middelen om misschien niet alle verliezen te dekken maar er toch voor te zorgen dat mensen niet definitief kopje onder gaan en de sector er niet jarenlang onder lijdt.

Maak werk van perspectief voor de sector, niet alleen met een exitplan maar ook met een relanceplan. Investeren, niet alleen in de economie maar ook in de samenleving van morgen. Dat is de enige manier om uit de crisis te geraken en vooruit te komen.

Volg vooral ook het voorbeeld van Angela Merkel, zij heeft een fantastisch relanceplan opgesteld. Toon staatmanschap, red de cultuur en geef er prioriteit aan.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Het belang van de waarde van cultuur voor onze samenleving is hier verschillende keren herhaald, en niemand betwist dat. Tijdens deze coronacrisis en de lockdown is dat nog duidelijker geworden. Cultuur helpt ons door de lockdown. Ik ben de cultuursector daarom ook heel dankbaar.

We kunnen de inzet van de cultuursector met dank beantwoorden door hen duidelijk perspectief te geven. Dat is inderdaad moeilijk, maar we kunnen wel bekijken hoe zij alvast kunnen starten met de repetities en – minister Crevits zal dit graag horen – op een innovatieve manier kunnen voortwerken. We kunnen de meerwaarde van cultuur blijven benadrukken, niet alleen op artistiek, maar ook op economisch vlak en voortwerken aan de ondersteunende maatregelen om deze mooie sector door deze crisis te loodsen, zoals de cultuursector onszelf ook door deze lockdown loodst.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Philippe Muylers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het handelsakkoord tussen de EU en Mexico

De voorzitter: De heer Muylers heeft het woord.

Philippe Muylers (N-VA): Minister-president, op 28 april is de laatste hindernis weggenomen om een nieuw handelsakkoord te sluiten tussen Mexico en de Europese Unie. Dan zou je denken: applaus op alle banken, want export is belangrijk voor heel Europa, voor België en zeker voor Vlaanderen. Een derde van de jobs in Vlaanderen hangt af van onze export. Ook als we het hebben over het post-coronatijdperk en de exitstrategie, heeft de export daar een belangrijke rol in.

Je zou denken dat iedereen hiervoor staat te applaudisseren: een nieuw handelsakkoord, een gemengd handelsakkoord. Maar neen, opnieuw hebben Wallonië en de Waalse Regering zich tegen dit handelsakkoord gekeerd, alweer om protectionistische redenen voor hun landbouw. Ze gaan er immers van uit dat het Mexicaans rundsvlees Wallonië gaat overspoelen.

Ze zouden ondertussen beter moeten weten, want ze waren ook tegen het handelsakkoord met Canada, en de Franse president Macron heeft recentelijk nog gezegd dat ze zich daarin hebben vergist. Twee jaar na dat handelsakkoord weten we dat slechts 0,04 procent van het rundsvlees in Europa uit Canada komt.

Bovendien staan er in het handelsakkoord met Mexico maatregelen dat, mocht er een overspoeling zijn van hun rundsvlees in Wallonië, daartegen maatregelen kunnen worden getroffen.

Minister-president, welke mogelijkheden ziet u om te vermijden dat het Waalse protest onze Vlaamse export en dus ook onze Vlaamse welvaart zal blokkeren?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Muylers, de gezondheids crisis heeft inderdaad een gigantische impact op onze economie, die een economie van vrijhandel is, en de vrijhandel is de levensader van onze economie. U zei terecht: een op de drie jobs in Vlaanderen hangt af van de export. We bepleiten het consequent voortzetten van de ambitieuze Europese handelsagenda om onder meer de diversiteit en de weerbaarheid van onze handel te versterken.

Het nieuws dat de EU en Mexico een akkoord hebben gevonden over een handelsovereenkomst, is dan ook een welgekomen stap in de goede richting voor Vlaanderen. Ik heb net als u nota genomen van het Waalse protest tegen het landbouwluik van de overeenkomst met Mexico.

Mijn diensten hebben de finale analyse die ze van het akkoord hebben gemaakt, nog niet helemaal afgerond. Daarbij is er aandacht voor de defensieve, maar ook de offensieve belangen die we hebben. Dat zal import opleveren voor ons, maar ook exportopportuniteiten bieden, want uit een eerste analyse blijkt dat Mexico een netto-importeur is van landbouwgoederen, met een grote invoer van kippenvlees en varkensvlees, wat ook weer exportmogelijkheden voor onze Vlaamse landbouwers kan betekenen. Vandaag is Mexico een veeleer bescheiden exportbestemming voor Vlaanderen van 1,3 miljard euro, maar dit handelsakkoord biedt dus nieuwe kansen. Door het wegvallen van zowel tarieven als niet-tarifaire barrières kan het land een interessante exportbestemming worden voor heel wat producten en diensten uit Vlaanderen.

Ik hoop dat mijn Waalse collega's nu ook zullen overgaan tot een redelijke analyse. De analyse die wij maken, zal ik met plezier delen met de Waalse collega's, zodat ze vervolgens ook een onderbouwd standpunt kunnen innemen.

Vandaag zijn we in ieder geval niet gebaat bij hoogoplopende politieke discussies. Ik hoop wel dat we in de komende weken en maanden op een constructieve manier kunnen samenwerken met de andere deelstaten rond dit dossier, en dat ik de vrienden uit Wallonië kan overtuigen van het belang van dit dossier.

Philippe Muylers (N-VA): Ik denk dat het nodig is dat we die argumenten delen, ook omdat we intussen genoeg ervaring hebben opgedaan door het handelsakkoord met Canada. Een van de argumenten is dat er binnen het handelsakkoord de mogelijkheid bestaat om maatregelen te nemen indien Wallonië overspoeld wordt met rundsvlees. Als u daarbovenop Wallonië kunt overtuigen dat de offensieve mogelijkheden belangrijker zijn dan de defensieve die het nu naar voren schuift, dan vind ik dat een goede stap vooruit. Misschien kunt u in de toekomst binnen Europa ervoor pleiten om het handelsakkoord en het investeringsakkoord te splitsen, zodat we niet telkens opnieuw die problemen hebben. Een handelsakkoord kan binnen Europa worden goedgekeurd en onmiddellijk van kracht zijn. Dat is volgens mij een makkelijkere situatie. Ik zou graag hebben dat u dat binnen Europa wilt bepleiten.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Na het debacle rond het CETA-verdrag (Comprehensive Economic and Trade Agreement) van enkele jaren geleden heeft Europa een aantal regels veranderd om het mogelijk te maken dat het gros van de

bepalingen in een handelsakkoord kan worden toegepast. Vaak gaat het over 90 procent van de bepalingen. Het akkoord wordt dan niet het slachtoffer van de profileringsdrang van deze of gene in de eigen interne politiek.

Bij dit specifieke verdrag komt de bezorgdheid over landbouw vanuit Wallonië. Het verdrag bepaalt duidelijk dat de veiligheidsvoorschriften of de sanitaire voorschriften die in de EU van toepassing zijn ook van toepassing zullen zijn op de voedingsmiddelen die geïmporteerd worden. We kijken uit naar uw analyse om erover te waken dat dat in de toekomst ook het geval zal zijn.

Ik wil tot slot gewoon meegeven dat het in de Europese besluitvorming nooit verstandig is om alleen te gaan staan met een veto. Of dat nu over de vrijhandel of het klimaat gaat, alleen gaan staan met een veto is nooit een verstandige politiek.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Ik vind het altijd wat vreemd dat er vragen worden gesteld over de positie van Wallonië door mensen die zelf heel veel belang hechten aan autonomie. Ik vind dat een zeer vreemde redenering. Wat mij daaraan stoort, mijnheer Muyters, is dat het niet alleen Wallonië is dat voorbehoud maakt, ook Oostenrijk, Frankrijk, Ierland en zelfs de eigen Boerenbond hebben een aantal vragen bij dit akkoord. Ik zou het op prijs stellen dat als we de discussie voeren we die open genoeg voeren.

Minister-president, er zijn een aantal bezorgdheden die niet alleen in Wallonië leven, maar ook in de lidstaten die ik heb opgesomd en bij de Boerenbond. Zult u daarvoor op de een of andere manier binnen Europa de aandacht vragen? Want wij zijn wel degelijk een belangrijk exportland, maar we mogen niet naïef zijn. Dit moet op een eerlijke en faire manier gebeuren en aan een juiste juridische controle onderworpen kunnen worden.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Het verschil tussen Wallonië en de andere lidstaten is dat wij binnen het huidige staatsbestel mee in de positie van Wallonië worden gedwongen. Het zou beter zijn indien we beide rechtstreeks in Europa vertegenwoordigd zouden zijn. Daardoor zijn we gevoeliger voor wat Wallonië of Brussel of een andere geleiding doet.

Natuurlijk willen wij met alle bezwaren en bedenkingen rekening houden en kijken hoe we binnen Europa een zo breed mogelijk draagvlak kunnen vinden. We weten allemaal dat als Europa met Mexico zo'n akkoord wil sluiten, daarin niet alle belangen van elke belangengroep in elke lidstaat kunnen worden opgenomen. Op een bepaald moment kom je tot iets waarover je kunt oordelen of je dat als geheel aanvaardbaar en verdedigbaar vindt. Als je als organisatie, die 27 lidstaten vertegenwoordigt, zo'n akkoord moet afsluiten, dan moet je kijken of het geheel verdedigbaar is. En ja, als je het alleen zou schrijven, zou je nog dingen willen aanvullen, maar dat is nu niet zo.

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Mijnheer Rzoska, ik denk dat u af en toe het verdrag met MERCOSUR en het verdrag met Mexico, dat nu voorligt, met elkaar verwisselt. Ik zeg uitdrukkelijk dat onder meer president Macron heeft gezegd dat hij zich heeft vergist over het CETA-akkoord met Canada en dat er ten gevolge daarvan uiteraard geen massa runderen en rundsvlees Europa is binnengekomen.

Minister-president, ik ben blij dat u me steunt, al verbaast dat me niet, in mijn bekommernis dat wij onze export nodig hebben. Wij zullen onze export ook nodig

hebben om uit die coronacrisis te komen en zo de welvaart en het welzijn in Vlaanderen te blijven garanderen. Ik denk dat het dan toch ook maar rechtvaardig is dat we aan de Waalse Regering vragen dat zij onze welvaartscreatie niet zinloos beschadigt, temeer omdat er van Vlaanderen wordt verwacht dat we die welvaart ook delen met Wallonië.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het SERV-advies met betrekking tot een Vlaamse screening van buitenlandse directe investeringen

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): We hebben op federaal niveau de bewuste bazooka 1 gezien met een aantal voorstellen tot uitstel van betaling en overbruggingskredieten. We krijgen nu een tweede reeks maatregelen die eerder gaan over de fiscaliteit. We hebben uiteraard de Vlaamse maatregelen, die vooral geconcentreerd zijn op uitstel van betalingen, ondersteuningspremies, uitbreiding van de win-win-, achtergestelde leningen en waarborgregelingen. Die hebben eigenlijk allemaal tot doel dat bedrijven niet in cashproblemen komen. Maar we moeten er rekening mee houden dat sommige bedrijven, zelfs binnen een aantal strategische sectoren – vooral dan de scale-ups – financieel zwakker kunnen worden door deze crisis, omdat deze bedrijven net zeer innovatief zijn, hoogtechnologisch en meestal ook zeer kapitaalintensief.

Als we kijken naar de ons omliggende landen, zien we vaak bedrijven die vanuit de overheid, of zelfs vanuit hun eigen vermogen, momenteel grote spaarpotten aan het aanleggen zijn met veel liquide middelen om dan hun jagers met veel euro's naar de regio's te sturen waar er bedrijven te koop komen te staan die financieel zwakker staan.

Nochtans hebben we een tool die we van Europa mogen gebruiken, een mechanisme om buitenlandse directe investeringen te kunnen screenen. Europa staat dat toe sinds oktober 2019. Dat moet dus geïmplementeerd worden in de landen voor oktober 2020. Dat geeft ons een tool om te kijken aan welke voorwaarden buitenlandse directe investeringen moeten voldoen. Corona maakt dat uiteraard veel urgenter. Het staat ook vermeld in de beleidsnota. Mijn vraag aan u is dan ook, minister-president, hoever we staan met dit concept.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Gryffroy, dat staat inderdaad in mijn beleidsnota en dat staat ook in het regeerakkoord: dat Vlaanderen actief aan een Vlaams decretaal kader moet werken voor de screening van de buitenlandse directe investeringen. Mijn voorganger heeft binnen het Vlaams Bestuursdecreet al een kader gecreëerd om buitenlandse bedrijven ervan te weerhouden belangrijke participaties te nemen in strategische sectoren als havens, luchthavens en nutsvoorzieningen. Wat de private sector betreft, heb ik het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) en Flanders Investment & Trade (FIT) de opdracht gegeven om het opzetten van een Vlaams decretaal kader voor screening grondig voor te bereiden. Hierbij wordt onder meer een analyse gemaakt van de reeds bestaande screeningsmechanismen binnen de EU en worden de juridische en decretaal-technische elementen in detail besproken. Ik denk dat het belangrijk is dat we goed bepalen hoe en waarvoor we dit instrument zullen inzetten.

Vlaanderen is een open economie, we hebben er zonet ook over gesproken. Buitenlandse investeerders zijn dus belangrijk in ons economisch bestel. Ik wil

dus met dit instrument absoluut geen protectionistisch mechanisme opzetten. We moeten alleen bekijken: waar zitten onze strategische belangen en hoe gaan we die beschermen? Het moet dus een transparant en vlot systeem zijn van analyse, dat ons in hoofdzaak beschermt tegen ongewenste overnames.

Een aantal elementen van die strategie zijn ook gelieerd aan federale bevoegdheden.

Een samenwerking met de FOD Economie is, denk ik, essentieel om tot een goed georganiseerd en logisch systeem te komen. De contacten met de federale overheid gebeuren hierover binnen het reguliere overleg dat bestaat tussen de betrokken diensten. Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) en Flanders Investment & Trade (FIT) zijn het decretale kader nu aan het volgen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Inderdaad, een screeningsmechanisme zal dus nuttig zijn en niet om vanuit een protectionistisch standpunt te kijken. Want zoals u terecht zegt, we hebben een open economie, we zijn exportgericht en hebben de export ook nodig, maar we moeten niet altijd naïef zijn.

Het advies van de SERV stuurt erop aan om te zien of we, zoals u terecht zegt, kunnen inschuiven in het interfederaal mechanisme, maar weliswaar met een volwaardige participatie van Vlaanderen. Ze stellen ook dat ieder gewest het laatste woord heeft in de beslissing over een investeringsdossier ja of neen. Kunt u dat standpunt verdedigen?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, minister-president, u hebt het perfect aangegeven, er is een delicaat evenwicht tussen een open economie en niet blind zijn voor de gevaren die loeren. We hebben al een eerste confrontatie gehad in de energiesector waar vanuit China nogal verdachte interesse opdook en zeker nu onze bedrijven kwetsbaar zijn. Het zou jammer zijn om onze structurele kroonjuwelen in het bedrijfsleven, de bedrijven die instaan voor onze essentiële infrastructuur, voor een habbekrats, gelet op het huidig economisch klimaat, weg te geven.

Het woord 'interfederaal' is gevallen bij collega Gryffroy.

De voorzitter: Ik dacht het woord 'kroonjuwelen'.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ik heb gezegd 'interfederaal'. En ik heb het woord 'kroonjuwelen' zorgvuldig gehoord, om alle misverstanden te vermijden.

De heer Gryffroy heeft dus het woord 'interfederaal' laten vallen. Deelt u de mening dat het nuttig kan zijn om een interfederaal systeem uit te werken, waar nadien de individuele dossiers natuurlijk regionaal beslist kunnen worden? Dat zou enige coherentie brengen, met het oog op de bescherming die we willen in Europa. Ik denk dat het zelfs bij uitbreiding een Europees gedragen initiatief kan zijn. Maar we zouden al binnen de federaties kunnen beginnen. We zouden aan Europa tonen dat wat we in België kunnen tussen de regio's, ook in Europa kan. Zeer concreet, deelt u de mening dat het interfederale initiatief met regionale beslissingsmogelijkheden een nuttig instrument kan zijn?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Na de poging van het Chinese State Grid om de energiespeler Eandis over te nemen, hebben we in het parlement enkele voorstellen ingediend om onze strategische sectoren wat beter te beschermen. Toen

was daar weinig enthousiasme rond bij de andere partijen. Ik ben blij dat dat nu helemaal anders is en dat iedereen daar pal achter staat.

Er is toen wel een belangrijke clausule ingediend door de vorige Vlaamse Regering. Het probleem daarmee in mijn ogen is dat het enkel toestaat om te ageren nadat een deal helemaal gesloten is, en dat men pas nadien kan beslissen tot nietigverklaring van de volledige deal. Het zou veel beter zijn om overnemers – Vlaanderen leeft van buitenlandse investeringen – op voorhand te laten weten dat het oké is of niet, in plaats van te zeggen 'het is alles of niets'. We kunnen daar een aantal voorwaarden aan koppelen. Op die manier blijven we een open economie, beschermen we ons en geven we overnemers rechtszekerheid. Als we in die richting kunnen werken, samen met federaal, kunnen we op het vlak van bescherming een grote stap vooruitzetten.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Over het institutionele luik van de vraag van de heren Gryffroy en Schiltz: in de huidige bevoegdheidsverdeling kunnen we niet anders dan interfederaal werken. Als u vraagt wat mijn wens zou zijn, dan zou dat natuurlijk zijn om deze zaken volledig in het gewest Vlaanderen te kunnen afhandelen. Ik zal niet zo ver gaan om te zeggen dat ik niet wens interfederaal te werken. Ik hoop op termijn dat we dit binnen Vlaanderen wel volledig zelf kunnen oplossen.

Mijnheer Van Rompuy, we zullen uw suggestie meenemen in de uitwerking van het ontwerp van decreet. Het lijkt mij een interessante suggestie om mee te nemen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): De vraag is vooral ingegeven – en dat is ook de bedoeling van het SERV-advies – om na te gaan wat we kunnen doen voor de private ondernemingen. Zoals u terecht zegt, heeft uw voorganger al wat ingevoerd voor de overheidsbedrijven. Het zou zeer verstandig zijn om met het ex-ante-principe rekening te houden in de toekomst. We kunnen nu niet anders dan inschuiven in een interfederaal mechanisme, maar zelfs als we dat nu kunnen of moeten doen, is het principieel zeer belangrijk dat Vlaanderen nog altijd het laatste woord heeft bij een buitenlandse directe investering, of Brussel voor zijn investering, of Wallonië voor zijn investering. Voor ons is het vooral belangrijk om structureel het eigen vermogen van ondernemingen sterk te kunnen houden en te beschermen, eventueel tegen vijandige overnames uit landen die plots heel veel geld of liquiditeiten pompen of liquiditeiten creëren. Zo kunnen we onze troef, zijnde die grote open economie, en onze welvaart beschermen en aansluiting vinden bij de landen rondom ons.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 16.30 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 16.43 uur.*

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 februari 2020 tot erkenning van Thor Park in Genk als regelluwe zone voor energie – 229 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 februari 2020 tot erkenning van Thor Park in Genk als regelluwe zone voor energie.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, collega's, ik denk dat dit een belangrijk ontwerp van decreet is. Men kan zich de vraag stellen of het wel in een decreet moet. We hebben er in de commissie uitvoerig over gediscussieerd. Ja, het moet omdat in het Energiedecreetdecreet bepaald is wat kan en wat niet kan.

Waarom is een regelluwe zone belangrijk? In de toekomst van de energietransitie zullen er een aantal zaken moeten gebeuren, maar het is soms moeilijk in te schatten wat de effecten zijn. Dan is het altijd interessant om die effecten te kunnen bestuderen, maar dat kan men enkel maar doen als men in een bepaalde zone, afgebakend in een regio of op een plaats maar ook afgebakend in de tijd, 'regelluw' kan werken. Zo kan men de visie van de toekomst eens uittesten. Wat kan er bijvoorbeeld met een digitale meter en wat niet? Wat moet er aan de regelgeving en aan de flexibiliteit van het net worden aangepast als we een transitie naar de digitale meter willen doorvoeren?

Er zullen er zeker nog volgen. Ik heb intussen gehoord dat er nog andere dossiers in opmaak zijn om erkend te worden als regelluwe zone binnen de energietransitie. Vandaar dat ik dit dossier erg steun, ook al is het niet voor heel Vlaanderen van toepassing maar enkel in Genk. Als het een goed resultaat als proeftuin heeft, veronderstel ik dat het in heel Vlaanderen van toepassing zal zijn. Zo zullen er in de toekomst nog zijn die zullen moeten worden gewijzigd met een ontwerp van decreet. Ik hoop hiervoor telkenmale kamerbrede steun te vinden.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, wij zijn beide als Genkenaar misschien een beetje betrokken partij. Hoewel we ook allebei in de Genkse lokale democratie in de oppositie vertoeven, denk ik dat we ook allebei in het verleden al hebben gezegd dat wat op de vroegere mijnsites in Genk, in Winterslag en Waterschei gebeurt, het best projecten zijn die ook de steun van de oppositie en van heel veel mensen in Genk krijgen. Dat geldt zeker wat die energiesite op de mijnsite in Waterschei betreft. We hebben het daarstraks in andere debatten nog gehad over de economische relance en de belangrijke rol die innovatie daarin speelt. Wel, ik denk dat de activiteiten die op de mijnsite in Waterschei worden ontplooid, net de positie van Vlaanderen aan de Europese top op het vlak van innovatief energieonderzoek moeten verankeren. Ik denk dus dat dit ontwerp van decreet, dat ter plaatse een regelluwe zone wil installeren, waardoor we sneller en beter op een innovatieve manier naar die energietransitie kunnen overschakelen, ook onze steun vanuit de oppositie hier in het Vlaams Parlement verdient.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: We hebben hierover een uitvoerig debat gehad in de commissie. Dit is ook unaniem goedgekeurd. Dit is inderdaad het eerste. Ik

verwacht vanuit andere regio's wel nog aanvragen. Collega Janssens, ook voor de stad Genk is dit inderdaad een heel goed en welkom ontwerp van decreet, omdat we daar nu kunnen onderzoeken in proeftuinen. We kunnen een nieuw markt-organisatiemodel voor energiediensten uitwerken. Vroeger gingen daar mensen naar de mijn. Nu hebben we daar echt iets heel moois, in Genk, maar hopelijk bij uitbreiding voor de rest van Vlaanderen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 229/1)*

– Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 3.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID-19-waarsborg – 299 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID-19-waarsborg.

De algemene bespreking is geopend.

Minister Crevits heeft het woord voor een toelichting.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, collega's, bedankt om dit ontwerp van decreet te agenderen zonder uitvoerige bespreking in de commissie. De Vlaamse Regering beschikt, zoals jullie weten, over een sterk overheidsinstrumentarium om de financiering van bedrijven te ondersteunen. In het kader van deze crisis zal in belangrijke mate worden gebruikgemaakt van waarborgen om de liquiditeit en de langeretermijnfinanciering van ondernemingen mogelijk te helpen maken.

We zouden drie types van waarborgen inzetten om de bankfinanciering voor onze kleine en grote bedrijven te garanderen. Bij de toepassing van die Vlaamse waarborgen zal altijd de complementariteit met het federale bankencharter worden gerealiseerd. In de eerste plaats worden er via PMV/z tot 1,5 miljoen euro waarborgen verstrekt, tot 75 procent van kredieten en ook voor leasing. De waarborgcapaciteit bedraagt circa 300 miljoen euro per jaar. De waarborgen kunnen en zullen worden ingezet voor nieuwe kredieten en verlengingen van lopende ge-waarborgde kredieten op respectievelijk meer dan twaalf maanden en meer dan zes maanden.

Vervolgens heeft deze regering beslist om al voor 100 miljoen euro bijkomende waarborgcapaciteit uit te trekken voor zogenaamde crisiswaarborgen voor overbruggingskredieten. Ten slotte beschikt de Vlaamse Regering met Gigarant nv over een instrument voor waarborgen boven 1,5 miljoen euro.

Het voorliggende ontwerp van decreet voorziet in een aantal belangrijke aanpassingen aan Gigarant. In de eerste plaats wordt de waarborgcapaciteit van Gigarant opgetrokken, van 1,5 miljard euro tot maar liefst 3 miljard euro. Daardoor beschikt Gigarant over een vrije waarborgcapaciteit van circa 2 miljard euro. Dat gebeurt zonder verhoging van het kapitaal, dat dus op 300 miljoen euro blijft.

Daarnaast spelen we met het ontwerp van decreet in op het tijdelijke staatssteunkader dat de Europese Commissie heeft uitgetekend om lidstaten meer mogelijkheden te geven om de crisis te bestrijden. Gigarant zal op die manier tot 31 december ook een aangepaste COVID-19-waarborg in de markt kunnen zetten die meer flexibiliteit biedt. De regeling is aangemeld bij de EU en heeft heel snel een goedkeuring verkregen.

De nieuwe COVID-19-waarborg van Gigarant heeft een aantal bijzondere kenmerken. Een eerste voorwaarde is dat het enkel gaat om financiering aan een onderneming die op 31 december 2019 geen onderneming in moeilijkheden was. Bij de standaardwaarborg ligt de evaluatie op het moment van de toekenning. De termijn bedraagt maximaal zes jaar. Er is een premie die met uitstel betaald zal kunnen worden en die afhankelijk is van de ondernemingsgrootte. De waarborg bedraagt maximum 80 procent en de bank en de waarborgvennootschap dragen de verliezen proportioneel en onder dezelfde voorwaarden. Het bedrag wordt beperkt door een koppeling aan de omvang van de economische activiteit op basis van hun loonsom (het dubbele), de omzet (25 procent) of de liquiditeitsbehoeften (18 maanden voor kmo's en 12 maanden voor grote ondernemingen).

Voor het gebruik van de grote waarborgen zal de Vlaamse Regering de nodige afspraken maken met de onderneming met betrekking tot het beperken van de winstuitkeringen of de management fees en het behoud van de tewerkstelling. Via Gigarant zal bijzondere aandacht gegeven worden aan duurzame projecten.

Over de krachtlijnen van de aanpassingen werd in de commissie Economie in de afgelopen weken al meermaals van gedachten gewisseld. Er is ook een duidelijk positief advies van de SERV. De aanpassingen zijn toegelicht op het bankenoverleg dat de Vlaamse Regering heeft gehouden op 27 april 2020, waarbij de ondernemersorganisaties en de bankensector aanwezig waren.

Deze aanpassing optimaliseert Gigarant als een krachtig instrument in de crisis. Door op lange termijn de financiering van de bedrijven te faciliteren, bieden we als regering daadwerkelijke steun die zal bijdragen aan een herstel van de fundamenten van ons economisch weefsel en de veerkracht van onze ondernemingen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Dit is een belangrijke maatregel, maar past natuurlijk in een groter verhaal.

Ik wil nog even aanhalen dat we ook nog PMV/z hebben die ook een waarborgregeling is, maar dat gaat via een besluit van de regering. Dit is wel degelijk een ontwerp van decreet. Het bedrag van 1,5 miljard euro stond immers in het decreet. Om de voorwaarde daar te kunnen wijzigen, moest dit decreetaal gebeuren. Ik wou dit toch meegeven omdat de mensen thuis zich anders zouden kunnen afvragen waarom dit decreetaal gebeurt en de rest niet.

Ik kan me voor de rest achter dit ontwerp van decreet en de randvoorwaarden scharen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, in eerste instantie wil ik mijn appreciatie uitdrukken dat er opnieuw maatregelen worden genomen om de Vlaamse ondernemingen te steunen en te voorkomen dat ze finaal in financiële problemen komen.

Ik heb toch nog een aantal vragen, ook omdat we dit niet in de commissie hebben kunnen bespreken. Ik heb daar alle begrip voor. U hebt het tijdig ingediend en we zijn er in het Uitgebreid Bureau ook mee akkoord gegaan om het aan de agenda te laten toevoegen. Dat betekent natuurlijk wel dat er ook in de plenaire vergadering eerder technische vragen gesteld moeten worden.

Natuurlijk zal deze maatregel een impact hebben op de Vlaamse begroting. We hebben het daarstraks in het vragenuurtje kort gehad over misbruiken bij andere Vlaamse steunmaatregelen. Hoe kunt u verzekeren dat deze steun in de rug voor onze bedrijven daadwerkelijk terechtkomt bij diegenen die het echt nodig hebben?

Ik lees in de documenten: "Gigant loodst de bedrijven door de coronacrisis, maar vraagt een marktconforme vergoeding wanneer het herstel zich heeft opgetekend." Op basis van welke criteria wordt de marktconforme vergoeding bepaald? Wordt er per sector een afweging van de impact van de crisis gemaakt of hoe wil men te werk gaan?

Er staat in de documenten ook: "Zoals aangegeven in de memorie van toelichting impliceert het subsidair regime dat dossiers die onder het toepassingsgebied van het federale 'corona-akkoord' vallen, uitgesloten worden van de Gigant-COVID-19-waarborg." In welke mate worden de federale en de Vlaamse maatregelen complementair? Hoe wordt bepaald welk bedrijf onder welk toepassingsgebied valt?

Voor de sectoren visserij en landbouw gelden dan weer specifieke steunkaders die afwijken van de regels voor andere ondernemingen. Voor zover mijn eerste korte lezing dat heeft kunnen duidelijk maken, is dat niet specifiek bepaald. Kunt u die afwijkingen voor de sectoren visserij en landbouw wat nader toelichten?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Collega's, wij gaan voor dit ontwerp van decreet stemmen. Ik heb tijdens het eerste actuadebat over corona gezegd dat de Vlaamse Regering nu een soort van firewall moet opwerpen om zoveel mogelijk ondernemers en bedrijven, zeker kmo's, door deze crisis te helpen zodat ook de jobs en het inkomen van vele mensen behouden blijft. Deze crisis bewijst nogmaals dat in moeilijke tijden ook de private sector niet kan zonder hulp van een sterke overheid die haar verantwoordelijkheid neemt.

De Vlaamse overheid doet dat met dit ontwerp van decreet. De waarborgregeling waarover wij vandaag stemmen is eigenlijk een vorm van staatssteun, noem het solidariteit met de bedrijven. De overheid neemt immers het risico op zich door zich borg te stellen zodat het bedrijf kan blijven functioneren en winst maken. Dat is een goede zaak, maar voor ons moet de solidariteit in twee richtingen gaan. Daarom zijn er voor ons twee voorwaarden heel belangrijk bij het tekenen van zo'n garantie.

De eerste voorwaarde is het tewerkstellingsengagement. Dat staat in het decreet en wij rekenen op de toepassing van de controle- en monitoringmodaliteiten die het decreet voorziet. Een tweede belangrijke voorwaarde is dat bedrijven eerlijke belastingen betalen. Daarover hebben wij een amendement neergelegd dat ik alvast kort zal toelichten. Wij stellen voor om, zoals het ook in het federale parlement op dit moment op tafel ligt en goedgekeurd is in de commissie, bedrijven

die belastingen ontduiken door hun geld naar belastingparadijzen door te sluizen, uit te sluiten van die waarborgregeling. In het amendement definiëren we dit concreet als bedrijven die rechtstreekse deelneming hebben in een vennootschap gevestigd in een staat op de lijst van belastingparadijzen, gedefinieerd op basis van de lijst van het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen in belastingaangelegenheden, en bedrijven die betalingen hebben gedaan aan vennootschappen in dat soort belastingparadijzen voor minstens 100.000 euro, voor zover niet werd aangetoond dat het daarbij ging om werkelijke en oprechte verrichtingen.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Ook van mij nog een concrete vraag rond het ontwerp van decreet, meer bepaald over artikel 4. Dat artikel zorgt voor een aanpassing die volgens de memorie van toelichting de regels over de werkgelegenheids-garantie gaat versoepelen. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) heeft daar in zijn advies vragen bij gesteld. Wij ook. Ik vind die bepaling niet zo heel duidelijk. U hebt net gezegd dat u overeenkomsten zult afsluiten met grotere bedrijven die aanspraak willen maken op steun. Hoe zal die werkgelegenheids-garantie dan worden bekeken? Welke garanties gaat men effectief moeten geven als er niet op het businessplan wordt voortgegaan?

Als ik me niet vergis zei u daarnet dat u overeenkomsten zou sluiten met grote bedrijven rond een aantal zaken, waaronder werkgelegenheid. Hoe zit het dan met de kmo's? Ik denk niet dat u daar al iets over hebt gezegd. Alvast bedankt voor de toelichting.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Collega's, dit is een bijzonder belangrijk ontwerp van decreet. Gigarant heeft in het verleden al zijn merites bewezen in het bestrijden van eerdere economische crisissen. Dat instrument hier opnieuw inzetten, is heel goed, op een aangepaste manier in functie van de crisis waar we vandaag voor staan. Het is uiteraard de bedoeling van een dergelijke waarborgregeling om zoveel mogelijk jobs te behouden en te vrijwaren, rekening houdend met de gewijzigde context die vorige businessplannen misschien op de helling zet.

Ik wil kort ingaan op het amendement van de collega's van sp.a. Het is inderdaad een copy paste van wat federaal is voorgelegd, maar daar ging het wel over een heel andere context. Daar ging het over fiscaliteit, hier over waarborgen die een hele goedkeuringsprocedure moeten volgen. Collega Goeman, ik wil erop wijzen dat er binnen PMV en Gigarant een hele lijst van ethische principes gehanteerd wordt, met een policy waarbij belastingontduiking vermeden wordt. Belastingparadijzen en dergelijke meer zijn dus sowieso uitgesloten bij het toekennen van waarborgen in de Gigarantregeling. De minister kan daar ongetwijfeld nog meer over vertellen, maar ik wil u ook uitnodigen voor de commissie Economie van morgen. We hebben Michel Casselman, de CEO van PMV, te gast; hij kan toelichting geven bij het beleid van PMV en Gigarant en kan u dus helemaal geruststellen wat dit betreft.

Hannelore Goeman (sp.a): Ik ben uiteraard blij dat er rekening zal worden gehouden met het principe. U weet dat wij dat altijd liever decretaal verankerd zien, om helemaal zeker te zijn, maar ik neem er akte van dat het zal gebeuren en daar ben ik natuurlijk blij om.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik zal starten met het amendement. We hebben de tekst van het amendement op het federale niveau eens bekeken. Ik sta uiteraard

achter het principe van ethisch handelen, maar in het federaal parlement is goedgekeurd dat je een aantal zaken niet mag doen om uitstel van voorafbetaling te krijgen, uitstel van belastingen. Hier gaat het over een waarborg op een lening: een bedrijf krijgt een lening die gewaarborgd wordt. Bij het al dan niet toekennen van zo'n waarborg gelden binnen PMV zeer strikte regels: de tax avoidance policy, gekoppeld aan uitsluiting van financiering. Ik lees het even voor: "Het bevat dus alle waarborgen dat ondernemingen waarin men investeert, ook ethisch handelen en correct fiscaal optreden."

Het lijkt mij dus nuttig – en ik ga dat bespreken met PMV en ik denk dat de heer Casselman dat morgen ook nog eens gaat bevestigen in de commissie – dat de tax avoidance policy sowieso aan de ondernemingen wordt opgelegd die een waarborg genieten en dat voor de duur van de waarborgverstrekking – bij deze wordt dat geacteerd, dan zijn we daar ook al zeker van. Bij het beoordelen van het dossier wordt dat heel sluitend, omdat men dat mee gaat bestuderen, even sterk als eventuele decretale bepalingen, die trouwens herschreven zouden moeten worden, omdat het over iets anders gaat. Ik hoop dat ik zo wat rust heb gegeven. Wij hebben er totaal geen belang bij om investeringen in belastingparadijzen te gaan stimuleren. De heer Casselman kan morgen uitleggen in de commissie hoe alles in elkaar zit, maar ik ben niet ongevoelig voor uw opmerking. De vraag is of u ermee akkoord kunt gaan dat we het op deze manier oplossen.

Wat de andere vragen betreft ... Collega D'Haese, we wijzigen dit decreet voor de kmo's en de grote ondernemingen. Zoals collega Gryffroy al gezegd heeft, bestaat er ook een gewone waarborgverstrekking via PMV en PMV/z. Ook daarvoor zijn er coronaregelingen getroffen. Dit decreet moeten we wijzigen, omdat we voor de grote waarborgen een aantal zaken moeten aanpassen. Dat is de reden waarom ik naar het parlement moet komen.

Wat de tewerkstellingsvoorwaarden betreft, kunt u zeggen dat ze onduidelijk zijn, maar dat kan ook niet anders, omdat je rekening moet houden met de coronaperiode. Bij het verstrekken van waarborgen wordt altijd groot belang gehecht aan de tewerkstellingsmogelijkheden, maar je moet er natuurlijk voor zorgen dat het realistisch is. Die waarborgen worden immers gegeven om bedrijven toe te laten te overleven. Je moet dus een combinatie maken en dat wordt dossier per dossier bekeken: wat is mogelijk in de sector en bij dergelijk type bedrijven en hoe evolueert de arbeidsmarkt? Die zaken worden dus meegenomen bij de bepaling van wat men al dan niet zal geven.

Hoe selecteer ik de bedrijven? Collega Janssens, ik dacht dat ik daar duidelijk over geweest was, want ik had het nog gezegd: een zeer belangrijk criterium is dat de onderneming in kwestie op 31 december 2019 geen onderneming in moeilijkheden mocht zijn. Normaal wordt dat pas bekeken op het ogenblik dat de waarborg verstrekt wordt, maar gelet op corona, zetten we die datum wat vroeger, omdat heel veel bedrijven nu wel al in moeilijkheden zullen zitten.

Het is van belang dat we gezonde bedrijven steunen die ook voor corona gezond waren. Anders dreig je natuurlijk financiële middelen te investeren in ondernemingen die misschien al weinig perspectief hadden. Ook voor corona waren er uiteraard soms faillissementen. We moeten daar een evenwicht in vinden. Daarom wordt die datum op 31 december 2019 geplaatst.

U vroeg naar het verschil met het federale niveau. Dat is heel helder. De federale overheid treedt op tot twaalf maanden. Wij nemen de periode daarna. Daarom zei ik bij het beantwoorden van de actuele vraag daarnet dat ik onze instrumenten minstens even interessant vind. Aanvankelijk dachten we dat het voor de bedrijven een scherpe V zou worden, dat er dus een herstel op korte termijn zou zijn. Nu zien we de impact van corona op ons economisch weefsel en denken we

dat de bedrijven meer dan twaalf maanden nodig zullen hebben om zich te herstellen. Daarom zijn die waarborgen zo interessant. Ze zijn aanvullend, in die zin dat wij geen waarborgen zullen geven waarvan we weten dat het federale niveau ze al geeft. Elke euro is belangrijk. Nu moeten overheden elkaar aanvullen en niet beconcurreren in het geven of aanbieden van bepaalde financiële producten.

De vergoeding wordt bepaald door de rating die de bank oplegt. Dat is de marktvergoeding. Daar heb ik weinig aan te zeggen. Nu mag men speciaal gaan kijken.

Ik denk dat iedereen beseft hoe belangrijk het is dat de Vlaamse overheid een stuk van de verantwoordelijkheid opneemt om als waarborgverstrekker op te treden. Ik hoop dat er heel weinig uitwinningen zijn, dat het bij een waarborg zal blijven. Iemand zei dat het veel zal kosten. Hoe minder het kost, hoe beter.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 299/1)*

– Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 6.

Er is een amendement op artikel 7. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 299/2)*

– Er zijn geen opmerkingen bij artikel 8.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over het amendement, de artikelen en het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy en Willem-Frederik Schiltz tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft het invoeren van een overgangsbepaling voor de geldigheidsduur van de startdatum, vermeld in artikel 1.1.3, 113°/2 – 298 (2019-2020) – Nr. 1

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy en Willem-Frederik Schiltz tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft het invoeren van een overgangsbepaling voor de geldigheidsduur van de startdatum, vermeld in artikel 1.1.3, 113°/2.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Collega Gryffroy zal dit voorstel van decreet, dat, aan uw uitleg te horen, zeer ingewikkeld is, toelichten.

De voorzitter: De titel is ingewikkeld.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, hij zal dat voortreffelijk toelichten.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik schets het kort. Er is al een besluit van de regering geweest waardoor voor de groenewarmte-installaties, de restwarmte-installaties enzovoort, die werken met een investeringssteun, al een uitstel van 120 dagen is verleend. Iets gelijkaardigs voor alles wat werkt met een exploitatiesteun – lees: via de groenestroomcertificaten en de WKK-certificaten (warmtekrachtkoppeling) – was nog niet gebeurd. Dit kan niet met een besluit van de regering. Dit moet gebeuren door middel van een decretale wijziging omdat daar aanpassingen gebeuren aan de voorwaarden, en die zijn decretaal verankerd. Aanpassingen die decretaal verankerd zijn, moeten ook decretaal gewijzigd worden. Met de decretale wijziging wordt geregeld dat men eenmalig een uitstel kan hebben voor 120 dagen, met maximaal 3 keer 1 maand verlenging. Dit geldt voor de installaties die een startdatum hadden voor 20 maart en die normaal gezien operationeel moesten zijn in 2020 of 2021. Voor de installaties die operationeel moesten zijn in 2021 wordt een ad-hocregeling gemaakt: een individueel dossier moet opgemaakt worden. Hier gaat men uit van de redenering dat het ook perfect mogelijk zou zijn dat in 2022 misschien niet die regeling nodig is van 120 dagen met 3 keer 1 maand, maar dat er daar een echte ad-hocregeling mogelijk zou zijn. Dat is in het kort wat in dit voorstel van decreet staat.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet. *(Zie Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 298/1)*

– Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 3.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het voorstel van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, ik zie dat nog niet iedereen is ingelogd in de digitale stemtoepassing. Op vraag van de diensten schorsen we de vergadering gedurende vijftien minuten om iedereen de kans te geven om in te loggen.

– De vergadering wordt geschorst om 17.11 uur.

– De vergadering wordt hervat om 17.27 uur.

De voorzitter: Dames en heren, voor we met de eigenlijke stemmingen beginnen, voeren we een teststemming uit.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers voeren een teststemming uit.

Alle 124 volksvertegenwoordigers hebben aan de teststemming deelgenomen. Aangezien deze test dus voor iedereen goed verlopen is, kunnen we nu overgaan tot de eigenlijke stemmingen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke heroriëntatie van het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen, ter ondersteuning van private huurders tijdens en onmiddellijk na de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid – 309 (2019-2020) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Jos D'Haese bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke heroriëntatie van het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen, ter ondersteuning van private huurders tijdens en onmiddellijk na de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid.

Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp-a): Collega's, na acht weken vrees ik, weet ik dat steeds meer private huurders kampen met financiële problemen en een huurachterstal opstapelen omdat zij elke maand met minder moeten rondkomen. Voor huurders waarbij de situatie compleet uit de hand dreigt te lopen, is er het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen, maar dat komt vandaag alleen maar tussen als de achterstand al is opgelopen tot twee maanden. Dat zou nu echt dringend vroeger moeten, om te voorkomen dat de situatie escaleert voor alle huurders die door en tijdens de crisis worstelen met het betalen van hun huur. We moeten dat fonds nu dringend meer effectief en crisis-ready maken door het vroeger te laten tussenkomen, namelijk al bij een achterstand van 50 procent van de huurprijs. Dat is het voorstel van resolutie dat wij hier vandaag bij hoogdringendheid voorleggen en waarvoor wij, samen met Groen en de PVDA, steun vragen. Eigenaars krijgen uitstel van betaling, sociale huurders een huurprijsvermindering. Hoog tijd om ook de private huurders te ondersteunen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, de hoogdringendheid lijkt ons een beetje vreemd. Het fonds is momenteel nog niet operationeel. Blijkbaar kan het ook niet worden versneld. We merken ook dat de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) eigenlijk nog geen signaal heeft gegeven dat er problemen zouden zijn op lokaal niveau, op het niveau van OCMW's, van sociale diensten. Daarom lijkt het ons aangewezen om dit te behandelen in de commissie.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Dan stemmen wij nu bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel tot spoedbehandeling wensen aan te nemen, drukken op 'Ik sta op'.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel tot spoedbehandeling niet wensen aan te nemen, drukken op 'Ik blijf zitten'.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke heroriëntatie van het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen, ter ondersteuning van private

huurders tijdens en onmiddellijk na de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid naar de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed verwezen.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke uitbreiding van de Vlaamse huurpremie naar alle private huurders op de wachtlijst voor een sociale huurwoning – 310 (2019-2020) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Jos D'Haese bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke uitbreiding van de Vlaamse huurpremie naar alle private huurders op de wachtlijst voor een sociale huurwoning.

De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, collega's, dit is een thema dat we hier al vaker op tafel hebben gelegd. Er zijn heel wat kwetsbare huurders die al lange tijd wachten op een sociale woning. Wij krijgen de laatste tijd zowel van eigenaars als van huurders zelf het signaal dat zij in de problemen komen als gevolg van de coronacrisis. Het parlement heeft eerder al inzake handelshuur en allerlei andere premies terecht initiatieven genomen, maar deze groep valt stilaan zwaar uit de boot en kan niet rekenen op een lobbygroep.

Wij willen dit voorstel dan ook met hoogdringendheid op tafel leggen omdat heel wat mensen die op die wachtlijst staan maar die zich momenteel op de private huurmarkt bevinden, stilaan in de problemen komen. Ook specialisten trekken vandaag aan de alarmbel en dan vind ik dat het parlement na acht weken coronacrisis eindelijk moet ingrijpen met dit voorstel.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp-a): Wij denken dat dit een nuttig en nodig voorstel van resolutie is dat voor veel mensen het verschil zou kunnen maken. Dat zegt niet alleen de linkse oppositie, dat zegt vandaag ook iemand als Wim van Lancker in de krant. We vangen op dat het voorstel ook de ronde doet in de taskforce kwetsbare gezinnen van deze regering. Reden te meer dus om er vandaag over te debatteren.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): De vraag die hier voorligt, ligt natuurlijk al een tijdje op tafel – de collega's weten dat – en is al gesteld lang voor corona in het land was. Dit is een complexe materie en ik vind het dan ook een beetje vreemd om nu – ik begrijp wel dat er een verband kan worden gelegd – corona te gebruiken om dat hier op een drafje door de plenaire vergadering te jagen. Wij denken dat dit beter eerst in de commissie wordt besproken voor het waarschijnlijk naar hier terugkomt.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): We hebben hier vorige week een nooddecreet goedgekeurd, onder meer naar aanleiding van het stijgend aantal huurconflicten. Daarbij hebben we samen de bevoegdheden van de ombudsman uitgebreid om te kunnen bemiddelen bij huurconflicten. Wanneer men moet bemiddelen, moeten er natuurlijk ook

oplossingen zijn. Het is heel duidelijk dat we hier met een noodsituatie zitten op die huurmarkt omdat mensen de huur niet kunnen betalen. Dat is niet alleen een probleem voor de huurders maar ook voor de verhuurders, daarom zijn beiden voorstander om dit nu door te voeren. Het is dan ook evident dat wij daar de spoed voor vragen, dit kan niet wachten op lange behandelingen in commissie.

Hannelore Goeman (sp·a): Ik wil nog toevoegen dat een behandeling in commissie betekent dat we nog minstens drie weken moeten wachten om dit te bespreken. Dat is een maand extra in miserie voor veel huurders, dus wij dringen aan op de spoed.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, zoals in eerdere debatten over dit onderwerp aangegeven, zien wij wel dat we alert moeten zijn en ervoor moeten zorgen dat er geen kraters worden geslagen in onze maatschappij. Mensen die last hebben van inkomensverlies, mogen niet in armoede en huisvestingsproblemen terecht komen. Het voorliggende voorstel remedieert daar volgens ons te weinig aan.

Wat de spoed en de behandeling in commissie betreft, kan er in de commissie wel snel worden gewerkt en worden beslist om dat de volgende weken op de agenda te zetten. Ik zou er dan toch ook voor willen pleiten om dit voorstel in de commissie te behandelen zodat we de mogelijkheid hebben om aanpassingen daaraan voor te stellen, en hopelijk met een breed gedragen voorstel naar buiten te komen.

De voorzitter: De heer van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Dit is een problematiek die eigenlijk losstaat van de coronacrisis. Wij stellen voor het voorstel naar de commissie te verwijzen zodat alle voorstellen kunnen worden samengenomen en nagegaan kan worden wat nuttig is en wat werkt. Dat kan dan worden besproken met de commissieleden die dit van binnen en van buiten kennen. Onze vraag is dan ook dit voorstel te verwijzen naar de commissie. Morgen is er al een commissievergadering, dus ik denk niet dat die ene dag het verschil zal maken.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Gewoon om af te sluiten: ik vind dit een klein beetje teleurstellend. We hebben hier al heel wat decreten gestemd die over grote beslissingen gaan, die zeer ingrijpend en zeer ingewikkeld waren. Nu is het allemaal niet mogelijk om dat snel te bekijken. Ik denk dat er een hoge nood is en dat we dit moeten vastpakken. Ik vind het heel jammer dat we dit op de lange baan schuiven. Maar goed, we gaan dat in de commissie zeker en vast behandelen en ik hoop dat we op een compromis kunnen landen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

Dan stemmen wij nu bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel tot spoedbehandeling wensen aan te nemen, drukken op 'Ik sta op'.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel tot spoedbehandeling niet wensen aan te nemen, drukken op 'Ik blijf zitten'.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van Maxim Veys, An Moerenhout, Tom De Meester, Hannelore Goeman, Björn Rzoska en Jos D'Haese over de tijdelijke uitbreiding van de

Vlaamse huurpremie naar alle private huurders op de wachtlijst voor een sociale huurwoning naar de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed verwezen.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 februari 2020 tot erkenning van Thor Park in Genk als regelluwe zone voor energie – 229 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 3.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

De artikelen 1 tot en met 3 zijn aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wat betreft de COVID-19-waiborg – 299 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze stemmingsen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 6.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

De artikelen 1 tot en met 6 zijn aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over amendement nr. 1, van Caroline Gennez en Hannelore Goeman, op artikel 7.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
51 leden hebben ja geantwoord;
67 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over artikel 7.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

Artikel 7 is aangenomen.

Aan de orde is de hoofdelijke stemming over artikel 8.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

Artikel 8 is aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van Wilfried Vandaele, Peter Van Rompuy en Willem-Frederik Schiltz tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft het invoeren van een overgangsbepaling voor de geldigheidsduur van de startdatum, vermeld in artikel 1.1.3, 113°/2 – 298 (2019-2020) – Nr. 1

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 3.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

De artikelen 1 tot en met 3 zijn aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 20 mei 2020 om 14 uur.

De leden van het Uitgebreid Bureau worden om 18.10 uur verwacht in de Antoon Van Dyckzaal.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.53 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloopmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneekhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloopmans, Sarah Smeyers,

Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandepuut, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloopmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandepuut, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth

Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Caroline Gennez, Chris Janssens, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Ilse Malfroot, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Gustaaf Pelckmans, Leo Pieters, Els Robeyns, Conner Rousseau, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Mieke Schauvliege, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Bruno Tobback, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Jeremie Vaneeckhout, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Suzy Wouters

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Stephanie D'Hose, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Emmily Talpe, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Brecht Warnez

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven

Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceysens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter

Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maaike De Rudder, Maarten De Veuster, Maaike De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Sihame El Kaouakibi, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters